

Britanija nori tarpininkauti lenku-vokiečių ginče

BRITAI RAGINA LENKUS TAIKYTIS SU HITLERIU

Francuzijos valdžia ignoravo Mussolinio reikalavimus

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Atsakydamas į klausimą parlamente, Britanijos užsienio reikalų sekretorius pavaduotojas, R. A. Butler, pareiškė, jog Britanija yra pasirošusi tarpininkauti lenkams ir vokiečiams ryšium su jų ginču dėl Dancigo ir lenkų koridoriaus.

Butler pasakė: kart kartėmis buvo pareikšta, kad Britanijos valdžia remia pastangas risti tarptautinius skirtumus draugiškoms konferencijomis, derybomis ir kitomis taikiomis priemonėmis. Valdžia yra pasirošusi tarpininkauti ir šitame ginče, jeigu gaus pakvietimą.

Premjeras Chamberlain pasakė: Lenkijos valdžia žino, jogei Britanija nori, kad Dancigo klausimas būtų išspręstas taikai.

Kiti pranešimai sako, kad Britanijos valdžia daro spaudimą lenkus taikytis su Hitleriu.

Pasiekia Londoną pranešimai iš Francuzijos kalba, kad prieš 10 dienų Mussolinis įteikė Francuzijai Italijos reikalavimus. Jie buvo toki: duoti italams dvi vietas Suezio kanalo korporacijos valdyboje; duoti laisvą uostą italams Djibouti prieplaukoje; duoti koncesijų Djibouti-Addis Ababa geležinkelį, kurs jungia Djibouti su Etiopija, ir išleisti naujus patvarkymus, kurie nuskaitų italų padėtį Tunisioje.

Mussolinis nereikalavęs francuzų teritorijos. Daladiero vyriausybė ignoravusi italų reikalavimus. Po to Mussolinis padarė militarinę sutartį su Vokietija.

Italai ir vokiečiai ruošiasi apleisti Ispaniją

MADRIDAS, Ispanija, geg. 8. — Valdžia duoda suprasti, kad Italijos ir Vokietijos kariuomenė ruošiasi grįžti namo. Italai ir vokiečiai apleisą Ispaniją tuoj po gen. Franco pergalios parado, kurs įvyks ateinančių sekmadienį arba pirmą sekmadienį po jo. Tikra parado diena businti paskelbta artimu laiku. Nacionalistinė Ispanija dar tebeturi mobilizavusi 1,000,000 vyrų.

Rusai ir britai tebeveda derybas

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Vokietijos ir Italijos paskelbta militarinė sutartis išjudino derybas britų-francuzų sąjungai sudaryti. Britanijos ambasadoriui Maskvoje, Sir William Seeds, įsakta formaliai įteikti užsienio reikalų komisariui Molotovui britų atsakymą į sovietų planą sąjungos reikalui. Pranešama, Stalinas jau tarėsi su savo pagalbininkais dėl britų pasiūlymų.

Nacių karo laivai Genojoj

GENOA, Italija, geg. 8. — Čia atplaukė du Vokietijos karo laivai. Keliami klausimas, ar jie pasiliks ilgesnį laiką Italijos uostuose, pasiremiant nauja italų-vokiečių militarine sutartimi.

Chicagai ir apilinkė federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Giedrėja; vėsiu; saulė teka 5:37 v. r., leidžiasi 7:56 val. vak.

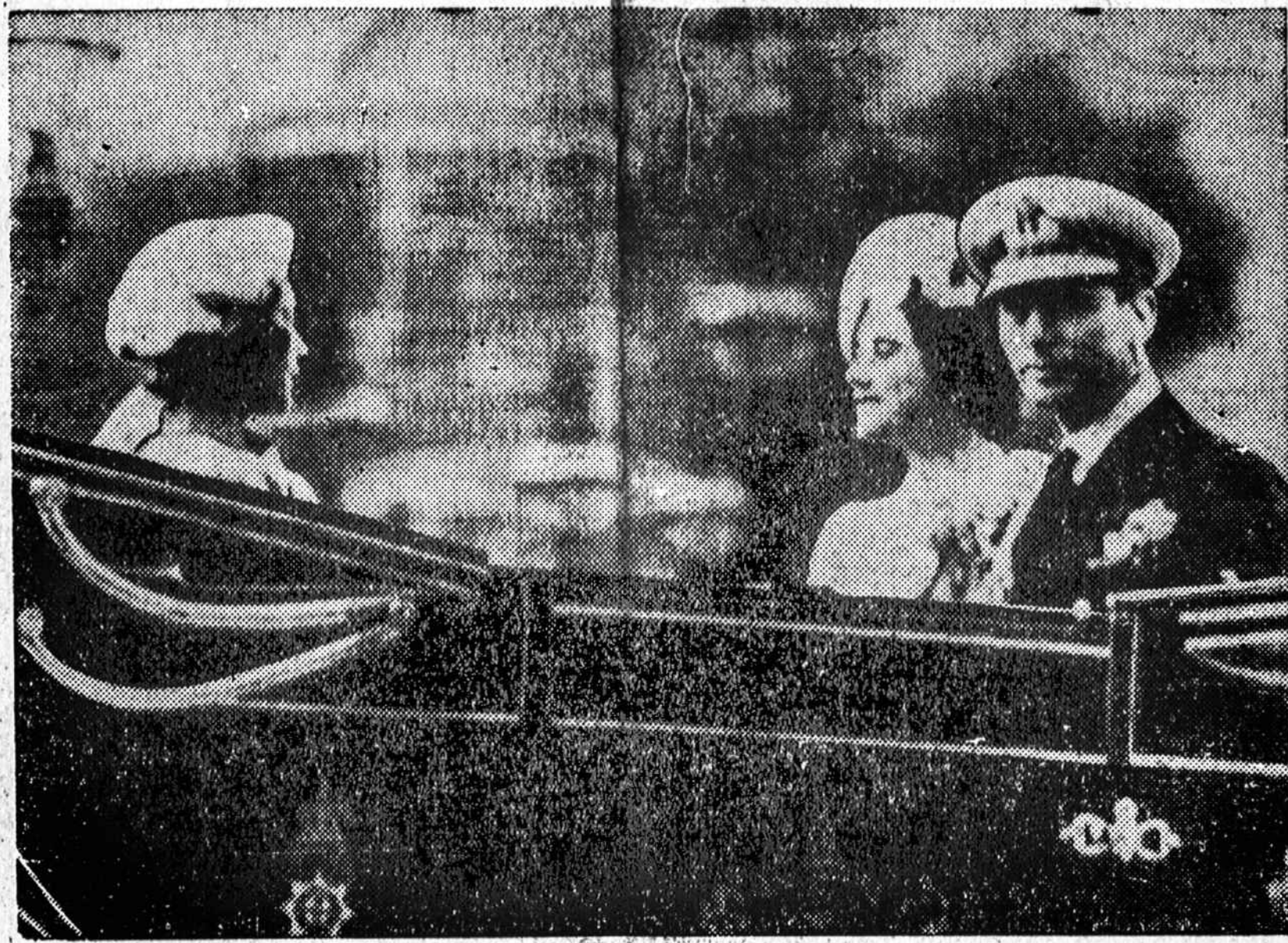
Rekomenduoja svarstyti keturias Darbo Akto pataisas

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Nacionalinė Darbo Santykių Taryba įteikė atstovų rūmų darbo komitetui raportą apie savo veiklą. Raportas nunaginėja kaltinimus, buk Taryba palankiai žiūrėjusi į vienas unijas, o neigiamai į kitas. Raportas neigiamai atsiliepia apie keliolika bilyų Darbo Santykių Akto pataisų, kurie dabar yra kongrese.

Tačiau Taryba sako, kad pavartu apsvastyti šie keturi pasiūlymai: 1 — teisė samdytojams reikalauti balsavimų, kurie nusakys kokias unijas darbininkai nori priklausyti; 2 — kongresas turėtų smulkiau paaiškinti, kaip Darbo Taryba privalo veikti, norėdama išrišti klausimą, kokia unija geriausia atstovaus darbininkų interesus; 3 — susiaurinamas Darbo Tarybos galios panaikinti turimus darbininkų ir samdytojų kontraktus, ir 4 — reikalavimas, kad atsilksimai dėl paduoto skundo prašydėtų išimti ar 15 dienų po to, kai skundas tapo paduotas, vietoj dabartinio penkių dienų laiko.

C.I.O. reikalauja pataisyti prieš-trustinį įstatymą

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Shermano anti-trustinis įstatymas buvo išleistas monopolinėms korporacijų tendencijoms kovoti. Įstatymas nebuvo taikomas unijoms. Tačiau visai neseniai teismas Philadelphiaje, pasiremiamas Shermano prieš-trustinio akto, paskyrė unijai bausmės \$700,000 sumokėti dėl streiko. Dabar C.I.O. parinko specialų komitetą vajui varyti tikslu Shermano prieš-trustinį įstatymą pataisyti taip, kad nieku būdu negalima būtų kreipti jį prieš unijas.

Anglijos karalius Jurgis VI ir karalienė Elžbieta, kurie dabar vyksta į Kanadą laivu Empress of Australia. Atvykę į Ameriką jie atlankys ir J. Valstijas.

Kovoja dėl tekstilės darbininkų

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Pirmadienį prasidėjo konvencija tos tekstilės darbininkų dalies, kuriai vadovauja Amerikos Darbo Federacijos šalininkai. Kita organizuotų tekstilės darbininkų dalis, kuri pritaria Industrinių Unijų Kongresui, susirinks konvencijai Philadelphiaje ateinančių pirmadienį. C.I.O. porą metų varė intensyvių vajų tekstilės darbininkams organizuoti. Amerikos Darbo Federacija dabar nori tekstilės darbininkus savo globon paimti.

Kinijos moteris kovoja japonus

HONG KONG, geg. 8. — Kinijos moterų divizija, kurią išmokino karo mušto pnia Pai Chung-shi, pradėjo ofensyvą prieš japonų kariuomenę sukoncentruotą ties Sunwui, Kwantung provincijoje. Sunwui apylinkėje prieš porą dienų kinai atėmė kai kurias pozicijas japonams. Ir šiose operacijose kinų moters kariautojos vaidinusios žymią rolę.

Bažnytininkas reikalauja pripažinti unijas

KANSAS CITY, geg. 8. — Dr. Ernest Fremont Tittle (iš Evanston, Ill.) ragina metodistų bažnyčią pripažinti jos samdomiems darbininkams teisę organizuotis į unijas. Mat, metodistų bažnyčia samdo ne tik kunigus ir dženitorius, bet turi įvairių kitokių darbininkų keliose savo spaustuose.

Dancigas paskelbs Vokietijos dalimi

DANCIGAS, geg. 8. — Nacių rašeliuose kalbama, kad Dancigo senatas artimoj ateity paskelbs miestą esant Vokietijos dalimi ir pakvies Ryčių Prusijos vyriausybę paimti Dancigo valdžią į savo rankas.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● SHANGHAI, Kinija, geg. 8. — Japonijos karo lėktuvai pirmadienį atakavo pietų Kinijos pakraščio miestus. Padaryta daug žalos. Kinų vyriausybė patarė civiliams gyventojams kraustytis į šalies gilumą, toliau nuo japonų atakų pavojaus.

● PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Pranešimas, kad italai ir vokiečiai padarė militarinę sutartį, Francuzijoje neišaukė kiek žymesnio susijaudinimo. Į pranešimą žiūrima, kaip į patvirtinimą vokiečių-italų solidarumo, kurs jau senai visiems buvo žinomas.

● WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Čia gautas pranešimas, kad Amerikos-Meksikos derybos dėl ekspropriacijos Meksikoje aliejaus laukų pasiekusios tokią stadiją, jog galima tikėtis susitaikymo. Numatoma, kad buvusieji aliejaus įmonių savininkams bus leista vėl operuoti jas, tačiau Meksikos valdžia patapsianti svetimsalių kompanijų dalininkais.

● PHILADELPHIA, Pa., gegužis 8. — Pirmadienį koronė pranešė, kad rastas arsenikas dar keturiuose lavonuose, kurie buvo atkasti. Tai aukos gengės, kuri žudė žmones tikslu gauti jų apdraudą. Viso, apskaičiuojama, gengė nuėdėgusi per 150 asmenų.

Išstremė trečią italų konsulato agentą

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Francuzijos valdžia į keturias dienas įsakė trečiam Italijos konsulato agentui apieiti šalį. Šitie italų agentai, gyvendami Francuzijoje, varė propagandą prieš pačią Francuziją.

Francuzija negražina Ispanijai aukso

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Ispanijos bankas buvo depozitavęs Paryžiuje \$200,000,000 vertės aukso pirm negu civilis karas prasidėjo Ispanijoje. Lojalistų vyriausybė norėjo gauti tą aukso, bet Paryžiaus teismas atsakė, kad jis priklauso Ispanijos bankui.

Dabar civilis karas Ispanijoje pasibaigęs, Ispanijos bankas (arba gen. Franco vyriausybė) reikalauja, kad francuzai sugrąžintų aukso. Francuzai sutinka aukso grąžinti, tačiau reikalauja, kad Franco priimtų ispanus pabėgėlius šiuo metu esančius Francuzijoje ir užmokėtų Francuzijai už pabėgėlių laikymą.

Franco šitų reikalavimų nenori išpildyti, ir gal but Ispanijos ambasadorius Francuzijai bus atšauktas.

Francuzai mato naują "Miuncheną"

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Italija ir Vokietija sutiko pasirašyti militarinį paktą vietoj veikusio iki šiol neformalaus Berlyno-Romos susitarimo. Francuzai šitą formalią sutartį mato naują "Miuncheną", kitaip sakant, naujus agresijos planus. Artimiausieji Hitlerio ir Mussolinio tikslai dabartiniu momentu esą: 1 — pavesti Mussoliniui tarpininkavimą lenkų-vokiečių ginče dėl Dancigo ir lenkų koridoriaus; 2 — sudaryti "laisvą" Madoniją, Jugoslavijos dalį, kuri patektų Italijos protektoratan, ir 3 — atnaujinti reikalavimus koncesijų iš Francuzijos.

Lėktuvas eksplodavo, 18 žmonių žuvo

GUAYAQUIL, Ecuador, geg. 8. — Pirmadienį karo lėktuvas nukrito į šito miesto centrą. Du aviatoriai žuvo, kai lėktuvas užsidedė. Užsidedė keturi trobėsiai. Trobėsiuose dar žuvo 16 žmonių.

MĖRŲ DELEGACIJA REIKALAUJA TĖSTI WPA DARBUS

BUTŲ NELAIME, JEI TIE DARBAI TAPTŲ PANAIKINTI — SAKO LA GUARDIA

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Jungt. Valstijų atstovų rūmų komitetas tyrinėja WPA. Pirmadienį komitetui liudijo grupė miestų mērų, kuriai vadovavo mērų sąjungos pirmi-ninkas La Guardia. Jis pareiškė, kad joks miestas Jungt. Valstijose nestengia vien savo jėgomis gelbėti bedarbius ir reikalingus pašalpos asmenis. Jei WPA darbai taptų sulaukyti, tai būtų didžiausia nelaimė — pasakė La Guardia. Kita mērai sutiko su jo pareiškimu.

Mēras Kelly pasakė, kad Chicagaj 650,000 asmenų gauna pašalpos tokia ar kitokia forma. Pašalpos gauna vienas asmuo iš penkių miesto gyventojų. Pati Chicaga nepajėgtų tik savo pastangomis teikti reikiamos pašalpos. Federalinė pagalba butinai reikalinga, pareiškė mēras Kelly, bet ji yra kur kas geresnė nei ta ar kita organizacija, kurią sudarytų vietinė, municipalinė valdžia.

UŽSIKIRTIMAS ANGLIAKASIŲ DERYBOSE NUGALĖTAS

NEW YORK, N. Y., geg. 8. — Darbo Departamento tarpininkas angliakasių unijos ir kompanijų atstovų derybose, Dr. Steelman, pirmadienį įteikė derybų komitetui kompromisinį planą. Jis nepaaiškino, ką jo planas siūlo. Tačiau pareiškė, kad galima tikėtis svarbių įvykių derybose.

Iš jo pareiškimo daryta išvadas, kad samdytojų ir darbininkų užsikirtimas tapęs sulaužytas. Antra vertus, jeigu į dieną-kitą samdytojai ir angliakasių unija nepasirašys naujos sutarties, tai prez. Rooseveltas gal pakvies derybų komitetą pasitarti su juo.

Vokiečiai nepalančius Britanijos tarpininkavimui

BERLYNAS, Vokietija, geg. 8. — Vokietijos nacių vyriausybė visai nepalankiai atsiliepia apie Britanijos valdžios pasisilūymą tarpininkauti Vokietijos-Lenkijos ginče dėl Dancigo ir lenkų koridoriaus.

Rusai susitarė su turkais

ANKARA, Turkija, geg. 8. — Sekmdienį tapo išleistas rusų-turkų komunikatas. Jisai sako, jogei rusai ir turkai yra pasiryžę sustiprinti santykius, kurie jungia abidvi šalis.

Turkų dienraštį "Akham", kuris šeštadienį išspausdino pranešimą, jogei britų-turkų derybas sąjungai prieš agresiją pavyko sėkmingai užbaigti, valdžia uždarė neribotam laikui.

Paliepė gub. Horneriui pasilsėti

SPRINGFIELD, Ill., geg. 8. — Dr. Nathan Rosen, gub. Hornerio gydytojas, įsakė gubernatoriui visai pasitraukti nuo darbo ir pasilsėti bent savaitę laiko.

CHUNKING, Kinija, geg. 8.

— Japonų lėktuvų atakos perreiktą penktadienį ir šeštadienį užmušė daugelį šito miesto, Kinijos sostinės, gyventojų. Gaisrai padarė didelės žalos turtui. Civiliai gyventojai bėga iš miesto.

Pirmiau miestas priskaitė apie 2,000,000 žmonių. Dabar vargiai bėpaliko jame 800,000 gyventojų. Kiti išsikraustė.

Windsoras prašo pasaulį išlaikyti taiką

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Windsoro Hercogas, praeity buvęs Britanijos karalius, pirmadienį kalbėjo per radiją iš Verduno, Francuzijoje. Jis atsisaukė į pasaulį prašydamas palaikyti taiką.

Jo kalbos netransliavo nė Anglijos, nė Kanados radijo kompanijos. Aiškinama, kad jis kalbėjęs "ne laiku" — kai jo brolis, Anglijos karalius, vyksta į Ameriką. Windsoras kalba buvo transliuojama J. Valstijose.

Latvija ir Estija priims Vokietijos sutartį

TALINAS, Estija, geg. 8. — Pirmadienį paskelbta, kad Estija ir Latvija nutarusios priimti nepuolimo sutartį su Vokietija.

PAVASARIS

ŠTAI DABAR LAIKAS:

• PIRKTI, parduoti, mainyti nuosavybes, būtnius, automobilius ir t.t.
• ISNOMUOTI ar susirasti gyvenimui kambarius arba biznio patalpas.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.
PARDAVIMO, pirkimo, mainymo reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pasaukdami arba atveždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

TRIJŲ CICERO PARAPIJONŲ PASIKALBĖJIMAS

PETRAS—Labą vakarą, Jokubai.

JOKUBAS—Laba, laba, mano mieli draugučiai. Na, ką gero žinote? Ką girdėjote po mūsų slaučių Cicero miestą?

PETRAS—Daug yra naujienų po mūsų Cicero. Bet šį vakarą mudu su Jonu noriva tavo, Jokubai, nuomonę išgirsti apie naujojo popiežiaus Pijaus XII kalbą, pasakytą prieš praeitą Velykas.

JOKUBAS—Na, tai kas ten jums toje popiežiaus kalboje labiausiai įstrigo į galvas, kas ten neaišku?

PETRAS—Labiausiai kas man yra nesuprantama, tai kur jisai kalba apie taiką ir teisingumą. Štai jis sako: "Taika neįmanoma be teisingumo, o teisingumas reikalauja tarp kitų dalykų, kad žemiškosios gerybės ir turtai, kuriuos Dievas davė pasauliui dėl savo vaikų, būtų teisingai paskirstyti." Na, tai ką tu manai, Jokubai, ar čia ne mandriai popiežiaus kalba?

JOKUBAS—Na, tai labai gerai, leiskite man pažiūrėti, kas čia tokio nepaprasto yra toje jo kalboje pasakyta. Toje ištraukoja, kaip ir visoje jo kalboje, nieko naujo ir nieko ypatingo dėl mažųjų ir pavergtųjų Europos ir Azijos tautų nėra pasakyta.

JONAS—O aš labai susirpinau dėl to. Žiūrėkite, Jokubai, dėl popiežiaus Pijaus XII kalbos, tai pasaulis visai menkai tekomentavo. Ir laikraščiai menkai apie tai terašė. O štai žiūrėkite, kaip tik mūsų garbingas prezidentas Franklin D. Rooseveltas pasiuntė laišką Vokietijai Hitleriui ir Italijai Mussoliniui, tai sujudinę visą pasaulį. Taigi mat, ne jau mūsų prezidento laiškas pasirodė mandresnis, negu mūsų šventojo tėvo popiežiaus? Sakyk, Jokubai, kodėl taip įvyko. Kodėl apie popiežiaus kalbą taip mažai visa spauda terašė, o dėl prezidento laiško tiek daug triukšmo sukėlė?

JOKUBAS—Mano mieli draugai. Judo čia susirupinoti labai svarbiu ir įdomiu klausimu. Apie šį klausimą, kad pilnai išrišti reikėtų ilgai ir plačiai jums kalbėti. Tačiau aš bandysiu dar šį vakarą kiek galima trumpiausiai apie tai jums išgulyti. Kiek aš supratau, juda statote klausimą, kodėl pasaulio tautos ir jų spauda tiek menkai teįvertino dabartinio popiežiaus atsišaukimą į pasaulį apie taiką ir teisingumą.

Pirmiausia reikia atminti, kad popiežiaus prakalbėjo į pasaulio tautas jau seniai nudėvėtomis, pasenusiomis frazėmis, menkos reikšmės dviprasmišiais žodžiais gudriai suredgotais, nieko specifiško, nieko konkretiško nepasakodamas dėl pavergtųjų mažųjų tautų ir dėl kapitalistų išnaudojamų darbininkų. Jis visai nepriiminė ir nedarė nė vieno žo-

džio papeikdamas ar pasmerkdamas Hitlerį už sudraskymą Čekoslovakijos ir už atplėšimą nuo Lietuvos Klaipėdos krašto. Nepasmerkė nė Mussolinio už smurto keliu užgriebimo Albanijos, kuris didžiausioje Romos katalikų bažnyčios šventėje, Didžiojo Pėtnyčioje, užpuolė su visa savo kariška mašina menkai ginkluotus albanus be jokios provokacijos, žudė nekaltus žmones.

Mano mieli! Nejaugi juda pamiršote, kaip mūsų lietuviai Romos katalikų bažnyčios kunigai visados tikrina, kad Romos popiežiaus esąs Kristaus ambasadorius, šv. Petro vietininkas, labai teisingas ir net šventas, kuris atstovauja teisingiausiai ir tikriausiai romišką bažnyčią pasaulyje. Todėl, suprantama, visas pasaulis laukė ir tikėjosi, kad tas save skelpiąs Kristaus vietininkas ir net Dievo ambasadorius, valdąs 350 milijonų dušių, šiame pasaulio tautų sumišime prakalbės išmintingai, drąsiai ir pasakys visiems diktatoriams-agresoriams teisybės žodžius, ir primins jiems, kad taip ilgai pasaulį varginti, tyčiotis iš teisybės ir teisingumo negalima.

Tačiau pasaulis iš to išgarbinto ir išbubnyto Dievo ambasadoriaus ir šv. Petro vietininko nieko suraminančio, nieko naudingo neišgirdo. Tas romiškasis bažnyčios neklaidinąs piemuo, valdąs 350 milijonų dušių, šovė labai aukštai ir padarė labai didelį triukšmą, tačiau, kur reikia, visai nepataikė. Kitaip sakant, prašovė pro šalį, nepataikė į celių.

Todėl tai mano mieli draugai, pasaulio spauda ir visos tautos to popiežiaus atsišaukimą negalėjo įvertinti, negalėjo jame nieko gero, nieko naudingo rasti. Nes popiežiaus tame savo atsišaukime nieko naujo pasauliui nepasakė.

JONAS—Tu, Jokubai, čia labai teisingai sakai. Aš irgi pradedu tikėti, kad taip yra, kaip tu sakai.

JOKUBAS—Eikime toliau, mano mieli. Jei juda pamenu, laike Didžiojo Pasaulinio karo popiežiaus Benediktas XV taip pat nepasinaudojo proga pasitarnauti pasaulinei taikai. Juk tada jis galėjo išeiti kaip Romos katalikų bažnyčios vadas ir pareikšti pasauliui, kad visos pavergtos tautos būtų paliausotos iš didžiųjų tautų vergijos. Juk visos pavergtos Europos mažosios tautos kaip dabar, taip ir tada, buvo krikščioniškos, didžiuma jų net Romos bažnyčios ištikimos dukterys. O ar jis padarė tai, ar jis užsistojo už jas. Visai ne. Tą mažųjų tautų paliausavimui iš priespaudos ir žmoniškumo šukį paskelbė ne Kristaus vietininkas, ar kokios kitos tikybės viršininkas, o svietiškas žmogus,—tą padarė Jungtinių Valstybių prezidentas Woodrow Wilson. Jis savo 14-koje punktų pažymėjo, kad turi būti suteikta visoms tautoms apsisprendimo teisė (self determination).

Matote, mano mieli. Tas romiškasis bažnyčios išbubnytas tiesos ir teisingumo vadas popiežiaus Benediktas XV pasiūlo užpakalyje svietiškių valdovų tame laike, kada kaip tik jam priderėjo prakalbėti į pasaulį ir paskelbti teisybę, lygybę ir brolybės šukius. Tačiau, tas teisingos ir tikros (?) romiškios bažnyčios vadas kaip šiandien, taip ir tada nieko konkrečio, nieko teisingo dėl mažųjų tautų nepadarė ir nieko neįpaskelbė.

Toliau. Neseniai mirusis po-

Kad pavasaris jau čia netenka abejoti. Nedviprasniai sau pareikalavo pavasarinio manikiuro ir Babe—Cole Brothers cirko dramblys. Vaizde matome kaip tą sunkų darbą pasiėmė atlikti p-lė Malee Harding ir kaip atsitiktinai buvo išmėginta Chevrolet priešakinės ašies ištvėrmė.

piežius XI irgi pasirodė ne kiek neteisingesnis, nedrąsesnis už dabartinį. Kada lenkai spalio 9, 1920 metais užgriebė Lietuvos sostinę Vilnių su trečdaliu teritorijos, tai tas Romos bažnyčios vadas nedarė nė žodžio, kad katalikiškai tautai taip elgtis su kita katalikiška tauta yra neleistina, neteisinga, priešinga Kristaus mokslui. Niekas niekur negirdėjo, kad jis būtų perspėjęs lenkus, kad taip katalikiškai tautai yra nepadoru daryti.

JONAS—O kažin ar lenkai būtų paklausę popiežiaus, jei jis būtų juos subaręs.

JOKUBAS—Butų paklausę, ar ne, bet už tai popiežiaus kaip skelbiamos teisingos ir tikros katalikų bažnyčios vadas būtų atlikęs savo priedermę. Toks jo viešas pareiškimas būtų suteikęs Lietuvai didelę moralę pagalbą, o pasaulio akys būtų pasirodę, kad romiškios bažnyčios galva stoji už teisybę ir teisingumą. Butų tuo parodę, kad Romos katalikų bažnyčia nėra įrankis vien didžiųjų tautų ir turtininkų luomui.

Kadangi jis to nepadarė, kadangi jis ne žodžio nedarė prieš Lenkijos tokį smurtą, vargystės žygį, tai jis tuo dar sykį parodė, kad Romos bažnyčia kaip senovėje, taip ir šiandien eina su didelėmis gruboniškėmis tautomis, su galingųjų turtuolių luomu. O dėl mažųjų tautų, dėl pavergtųjų tautų, tas Kristaus ambasadorius ir šv. Petro vietininkas liepia tik melstis, pasninkauti ir siunčia savo palaiminimus. Tai visa, ką mažosios tautos tegauja nuo tos teisingosios ir neklaidingosios romiškios bažnyčios.

O dar vėliau, prisiminkite Etiopijos karalystės pavergimo istoriją. Kada Italijos Mussolini užpuolė su savo legijonais menkai ginkluotą etiopiją tautą, tai popiežiaus Pius XI leido savo kardinolams ir vyskupams laiminti Italijos legijonierius, kurie su dideliu pasigerėjimu žudė beginklius Etiopijos gyventojus visokiais būdais. Mussolinio sunas atvykęs čia į Ameriką gyrėsi, kaip tai budavę smagu žiūrėti iš orlaivio, kaip jo palaista bomba ant etiopų kaimelių padarydavusi rožės arba lėlijos paveikslą sprogdama tokia tik kaimelyje. Ir suprantama, sumaišydama tokio kaimelio gyventojus su žeme. O reikia žinoti, kad dėl tokių ir panašių darbų mirusis popiežiaus nepasmerkė, nesudraudė savo brolio italo Mussolinio. Bet leido jam nekludomai pavergti Etiopiją.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

250 klaipėdiečių darbininkų D. rumų prašo parupinti darbo

KAUNAS. — Ligi šiol Darbo rumuose yra užsiregistravę apie 250 darbininkų, kurie skubiai reikalingi darbo, nes neturi iš ko gyventi. Jų tarpe yra 173 juodadarbiai ir 68 amatininkai bei tarnautojai. Amatinių tarp jų daug yra tekstilės įmonių meistrų bei audimo specialistų. Teko girdėti, kad D. rumai darys visus galimus žygius tuos darbininkus aprūpinti darbu tekstilės įmonėse. Tekstilės įmonių laikytojams bus pasiūlyta svetimšalių audimo bei kitus tekstilės srities specialistus parkeisti klaipėdiečiams.

Ligi šiol Darbo rumams tarpininkaujant gavo darbo dvidešimt klaipėdiečių juodadarbių; jie gavo darbo Vandens kelių rajone, apie dešimt amatininkų ir kiek tarnaičių. Idomu pažymėti, kad kai kurios Kauno šeimininkės samdo klaipėdies tarnaites, norėdamos joms pagalbėti. Šiaip jos tarnaičių visai nesamdo.

Labai didelis pareikalavimas yra klaipėdiečių žemės ūkio darbininkų, bet šių pageidavimų negalima patenkinti, nes atsiranda tik retas klaipėdies darbininkas, kuris mokėtų žemės ūkio darbus dirbti.

Kauno didžiosios pramonės įmonės ligi šiol dar nėra parodžiusios didesnio rūpestio klaipėdiečius darbininkus aprūpinti darbu. Tiesa, pabėgusiems iš Klaipėdos žydų tautybės darbininkams kai kurios įmonės skiria didesnę dėmesį kaip lietuviams ir juos darbu greičiau aprūpino. Tačiau tikimasi, kad netrukus ir lietuviams darbininkams darbas bus suteiktas.

Darbas ir darbininkai

MARIJAMPOLĖ. — Apskr. s-bės žinioje šiuo metu dirba 130-150 darbininkų Greitu laiku apskr. s-bė pradeda didesnius statybos darbus ir bus reikalinga bent dvigubai daugiau darbininkų. Miesto s-bė šiemet praves kanalizacijos ir gatvių bei aikščių grindimo darbus, kurie truks beveik šitą vasarą. Manoma, kad šitie darbai šiemet nedarbo klausimą galutinai išspręs, net bijoma, kad nepritrūktų darbininkų. —Miesto s-bė pradės grįsti Vilkaviškio, P. Armino, Gedimino gatves ir Viešąją aikštę.

Padarykit Savo Apartmentus Randauninkams Patrauklesniais

... su nauju
SERVEL
GASO
ŠALDYTUVU

DABAR NAUJOM
ŽEMOM KAINOM!

• Daug, daug Chicagoj apartmentinių namų savininkų yra teikiančių geresnį gyvenimą savo randauninkams—daro apartmentus patrauklesnius tik pastatydami Servel Gasinį Refrigeratorių.

Gasino refrigeratoriaus *tyla* yra viena iš tų savybių, kuri visuomet patenkina randauninkus. Bet *tyla* yra tik viena iš daugelio gasinių refrigeratorių naudų. Beto, mažos išlaikymo išlaidos, metų metų patikimas patarnavimas, nuolatos šaltas ir saugus valgio palaikymas, visa tai nuostabiųjų refrigeratorių savaimi iškelia... Įsitaisykite Servel Gasinį Refrigeratorių savo apartamente.

Naujos žemos kainos tai jau savaimi yra toks investimentas kurs apmoka didelius dividendus randauninkų patenkinimo srity ir sumažina refrigeratoriaus palaikymo išlaidas.

JIS KITOKS, NES—

- Šaldo Be Judomų Dalių
- Visuomet Tylus
- Išlaikymas Pigesnis
- Laiko Daug Ilgiau

Dėl Smulkesnių Žinių
SAUKIT WABASH 6000, APARTMENT HOUSE DIVISION

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 4000

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE Insurance and Loans

Statav visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių įmokėjimų. Darau visoki taisyso darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių įmokėjimų (išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Companyj dėl taisyso apdėgusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių įmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Taupyk-saugioje įstaigoje

MOKAME
4%

• Užtikrink savo indėlius tikrą apsaugą ir pelną.
• Čia VISU INDELIAM APDRAUSTI IKI—\$5,000.00

TAUPLYK IR SKOLINKIS
LITHUANIAN BUILDING,
LOAN & SAVINGS ASS'N.

(NAUJIENŲ SPULKA)

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Turtas—virš \$3,100,000.00
Rezervas—virš \$225,000.00

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00

Išmokėjom už padėtus pinigus **4%**

Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių
Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 dienų. Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH
President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

PIRKIT NAUJĄ Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje; moderniška, išbulinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

SERGA ŽMONES

kurie turi reumatizmą, blogą kraują, odos ligas, kenčia inkstu, pulsas ar šlapinimosi negales, turėtu kreipstis į ofisą patarimo DYKAI. Tai nieko nekainuos.

LABORATORINIS TYRIMAS KAINOJ
Seksualiai nusilpusiems vyrams gydymas specialus. Virš Trisdešimt Metų Toj Pačioj Vietoj. Mokestis nebrangus ir kiekvienam priemamas.

DEARBORN HEALTH AND PHYSIO-THERAPY SERVICE
Formerly DR. ROSS'
Health Service and Laboratories
35 SO. DEARBORN STREET
Phone Central 4641
kampas Monroe St., Chicago, Ill.
Imkite elevatorių iki 5-to aukšto. Priėmimo kamb. 506 dėl vyru ir 508 dėl moterų. Valandos: 10 a. m. iki 5 p. m. Nedėliomis 10 a. m. iki 12 v. Paned., Sered. ir Subatomis nuo 10 a. m. iki 8 p. m.

Sophie Barcus

RYTINE RADIO VALANDA

iš Stoties

W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 v.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus

Remkite Tuos Biznierių, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE"

FRANK MICKAS

Siuvėjas
Naujus Rubus Siuva—Valo—Prošina ir Pasiutus Parduoja
4146 ARCHER AVENUE
Phone Lafayette 9832

PILNAS PASIRINKIMAS
Plumbing ir Šildymo Reikmenys—Naujų ir Senų. Parduodam tiesiai jums su dideliu sutuopymu pinigų. Nieko Nereikia Įmokėti—3 Metai Išmokėti pagal F. H. A. planą.
AFSKAITLAVIMAS DYKAI MALISOFF
PLUMBING AND HEATING SUPPLY COMPANY, Inc.
5201-9 SO. STATE STREET
Phone Kenwood 5109

NAUJINIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

J. V. gamtos turtų valdymas ir operavimas

Atstovas John M. Coffee, iš Washingtono valstijos, įteikė J. V. kongresui įstatymo sumanymą apie perėmimą į visuomenės rankas anglių, naftos (aliejaus) ir naturalaus gaso pramonę.

Jisai siūlo šituo tikslu sudaryti korporaciją su \$100,000,000 (šimto milijonų dolerių) kapitalu.

Ta korporacija turi už teisingą atlyginimą perimti iš privatinų kompanijų anglių kasyklas, aliejaus šaltinius, vandens jėgos jėgas, naturalinio gaso laukus ir dirbtuves jų produktams apdirbti arba pristatinti. Privatinėms savininkams už tas jėgas kongresmanas Coffee siūlo užmokėti federalinio išdoro obligacijomis (bon-d'ais), nešančiomis ne daugiau kaip 3 nuosimčius palukų.

Tai gamtos turtų operavimo korporacijai valdyti jisai siūlo paskirti direktorių iš penkių asmenų, kuriuos skirs J. V. prezidentas su senato pritarimu. Jos veikimą prižiūrėti turi but sudaryta bendra kongreso komisija iš 10 narių, po 5 narius nuo atstovų buto ir senato.

Trumpai sakant, čia yra pasiūlytas viso krašto gamtos turtų socializavimo planas.

Plano autorius sako, kad nepakanka pastatyti gamtos turtus po valdžios kontrole. Norint, kad jie būtų sėkmingai operuojami, reikia juos perimti į visuomenės rankas.

Juos valdant privatinėms kompanijoms, žmonės negauna gero patarnavimo, nors jie moka aukštas kainas, ir daug tų turtų nueina niekais. Pavyzdžiui, federalinės valdžios komisija savo raporte apie gamtos turtus, iš 1934 m. gruodžio 1 d., pareiškė:

„... Dabartinių laikų viename aliejaus lauke paleidžiama į orą tiek gaso, kad jo užtektų aprūpinti visus vartotojus Jungtinėse Valstijose. Minkštųjų anglių kasyklose bereikalingai nusimeta apie 20 nuosimčių anglių. Toks eikvojimas retai įvyksta per atskiros operatoriaus kalnę, bet esančiose kompeticijos sąlygose jisai neturi kitokios išeities.“

Dėl kompeticijos nukenčia ir darbininkai, nes kompanijos, lenktynuodamos viena su kita, stengiasi sumažinti gamybos išlaidas ir kupoja darbininkų algas.

Kiek gamtos turtų Amerika turi

Imdamas skaitlines iš valdžios raportų, kongresmanas Coffee sako, kad Jungtinės Valstijos turi visokių rūšių anglių 3 tukstančius bilionų tonų; tame skaičiui yra pusterčio tukstančio bilionų tonų minkštųjų anglių.

Aliejaus žemėje, sako jisai, yra 15 bilionų statinių. Naturalaus gaso — nuo šešių dešimčių iki šimto trilionų kubinių pėdų. Be to, dar esą apie 92 bilionai statinių neįspumpuoto aliejaus apleistuose laukuose.

Palyginti su šiomis mineralinėmis medžiagomis, elektrikos jėga, kurią pagamina vanduo, sudaro tikrai mažą dalį visos šiam krašte suvartojamos energijos. Taigi svarbu, kad mineralinių turtų šaltiniai būtų išnaudojami kaip galint ekonomiščiau.

To negalima pasiekti be plano, apimančio visą gamtos turtų pramonę. Be to, privatinėms kompanijoms tą pramonę valdant, jų patarnavimas dėl kainų aukštumo yra neprieinamas daugeliui gyventojų. Sakysime, elektrikos jėgą šiandien Amerikoje vartoja tik penkta dalis farmų.

Jeigu atstovų butui pateiktas kongresmano Coffee bilius (H. R. 3121) būtų priimtas ir pravestas įstatymu, tai atsidarytų platus kelias Amerikos ekonominiam bujojimui.

\$833,000 per valandą ginklams

Europos valstybės šiandien išleidžia po dvidešimt milijonų dolerių kasdien, arba po \$833,000 kiekvieną valandą, karo reikalingam.

Didžioji Britanija maršuoja priešakyje, išleidama kasdien po \$8,000,000. Po jos seka Francūzija su \$5,641,000 išlaidų per dieną. „Ašies“ valstybės nuo jų tolokai atsilieka. Vokietija sakosi išleidžianti „tik“ po \$1,500,000 per dieną, o Italija — \$1,000,000.

Ar ilgai tos lenktynės eis, iki Europa nesubankrotuos?

APŽVALGA

KITAS KOMISARAS „ISVALYTAS“

United Press pereiną savaitę pranešė iš Maskvos, kad sovietų laivyno komisaru tapo paskirtas N. G. Kuznetsov (Kuznecov), vieton buvusio komisaro N. P. Frinovskio.

Vadinasi, per kelias dienas tapo „išvalyti“ du SSRS komisarai (ministeriai): užsienio reikalų komisaras Litvinovas ir karo laivyno — Frinovskis.

Apie tai, kad „narkomvoenmor“ (narodny komisar voennago morskogo flota) Frinovskis bus pašalintas iš komisaro vietos, buvo spėjama jau šių metų kovo mėnesį, kai Maskvoje susirinko komunistų partijos suvažiavimas. Rinkdamas partijos centro komitetą, tas suvažiavimas neišrinko į jį septynių komisarių. Iš jų du nežymūs: mašinų statybos „narkomas“ Paršin ir meno komisijos pirmininkas Nazarov. Juodu galėjo būti praleisti dėlto, kad juodu valdžioje užima nesvarbias vietas.

Be to, kuomet žymūs komunistų šulai, kurie užima atsakingas vietas sovietų biurokratijoje, palieka neišrinkti į partijos centrą, tai jau aišku, kad jie pasidarė neištikimi diktatoriui. Kiti 5 komisarai, kurie nepateko į centro komitetą, buvo šie: vandens kelių komisaras (narkomvod) Ežov, teisingumo komisaras (narkomjust) Ryčkov, susisiekimo komisaras (narkomsviaz) Berman, sveikatos komisaras (narkomsdrav) Boldyrev, ir karo laivyno komisaras (narkomvoenmor) Frinovskis.

Frinovskis buvo Ežovo (buv. žvalgybos viršininko) šalininkas. Bet ir po Ežovo pašalinimo iš vidaus reikalų komisariato, jisai dar vis kilo. Todėl jo neišrinkimas į partijos centrą daugelį nustebino. Paryžiaus laikraštis „Socialisticheskij Vestnik“ kovo 31 d. laidoje rašė:

„Rodos, nebuvo jokio ženklo, kad jisai taip greitai nuvirs, ir dar visai neseniai — saikdinant armiją ir laivyną — Frinovskis buvo pasiekęs garbės viršūnes. Bet šiandien tai — politinis lavonas.“

Šis laikraštis spėjimas pilnai pasitvirtino. Karo laivyno komisaras Frinovskis jau ne tik „politisinis lavonas“, bet tapo išmestas į šiukšlyną. Kažin kaip ilgai blizgės jo įpėdinio Kuznecovo žvaigždė?

NESUDEDA DU IR DU

Pasiremdamas „Nauj. Gady-nės“ bendradarbiu Januškiu straipsniu, Vyt. Širvydas rašo, kad (Lietuvos) užsienio politika dabar ne nuo Lietuvos vidaus politikos priklauso, bet nuo didžiųjų valstybių santykių.

Tuo, mat, jisai nori pateisinti „Amerikos lietuvių tautinės spaudos mintis ir taktiką“. O tos mintys ir taktika buvo tokios: kai Lietuvą valdė Smetonos diktatura, tai mūsų tautininkai ją garbino ir kaip įnydami rėmė, smerkdami tuos, kurie „kišasi“ į Lietuvos vidaus politiką; kai, Smetonai bediktatoraujant, Lietuva susilaukė smugio Vilniaus klausime ir neteko Klaipėdos krašto, tai mūsų tautininkai ėmė įrodinėti, kad Lietuva tų smugių vistiek nebūtų išvengusi, jeigu jos santvarka ir būtų buvusi demokratinė.

Štai dėlko dabar p. Širvydas šaukiasi į liudininkus socialdemokratą Janušį ir pasakoja, kad „užsienio politika dabar ne nuo Lietuvos vidaus politikos priklauso.“

Bet Janušis to nepasakė, ko

jo straipsnyje ieško Širvydas. Jisai nurodė, kad Lietuvos vidaus politika „gali pakreipti mūsų krašto likimą į vieną ar kitą pusę.“ Reikia, tam tikrose ribose užsienio politika visgi priklauso nuo vidaus politikos.

Ir taip mano ne tik tai Janušis. Taip mano ir didelė dauguma žmonių Lietuvoje. Juk ne be reikalo Lietuvoje buvo pašalinta vienos partijos vyriausybė ir, jos vietoje, tapo sudarytas koalicinis kabinetas, kuris rado pritarimą plačioje Lietuvos visuomenėje.

Šita atmaina valdžioje aiškių aiškiausiai rodo, kad Lietuvos žmonės yra įsitikinę, jogei tokia vidutinė politika, kokią valdė monopolinė tautininkų valdžia, yra pragaistinga Lietuvos tarptautinei padėčiai. O belgi Vyt. Širvydas, akivaizdoje šitų faktų, bando įtikinti publiką, kad nuo vidaus politikos užsienio politika „nepriklauso“. Pas jį tiek išmanymo, kiek pas tą žmogų, kuris nemoka sudėti du ir du.

Iš Lietuvos Vilnijos lietuviai sulauksią geresnių laikų

Vilniaus lietuvių „Aidas“ rašo, kad paskutiniu metu lenkų spaudoje tonas lietuvių atžvilgiu pasidaręs korektiškas, ir Varšuvos lenkai esą nuomonės, kad dabar varomoji akcija prieš lietuvius, esanti kenksminga plačiai valstybei ir kad ją reikia baigti. Toje linkmėje laukiama atmainų. Žymų lenkų dalis rodo lietuviams daug simpatijų. Pavyzdžiui, galį buti, kad ir tai, jog lenkai aukoją Lietuvos Ginklų Fondui, kad Lietuvos Bičiulių Sąjungoje esą 200 narių, kai tuo tarpu Latvijoje — Lenkų Draugijoje vos 50. Ir jei būtų daromas Lenkijoje atsilaukimas lietuvių klausimui, jis mums tikriausiai būtų palankus.

Vilnietis visai kas kita. Vilniaus valdžia po senovei varanti tą pačią politiką visose gyvenimo srityse, neatsižvelgdama į Varšuvos kalbas ir pažadus.

Vilniaus lenkų spaudoje praneša, kad grįžęs iš Romos Vilniaus lietuvių veikėjas kun. dr. Antanas Viskanta, spaudoje atstovams pareiškęs, jog buvo apsispyjęs porai dienų Varšuvoje ir ten aplankęs keletą įstajų bei asmenų, nuo kurių daug priklausę Lenkijos tautinių mažumų likimas. Kun. A. Viskanta labai nudžiugęs, kai sužinojęs, kad taikos alyvos šakelė lenkų — lietuvių santykiuose Varšuvoje ne tik pasirodžiusi, bet netrukus duosianti ir puikiausių vaisių. Lietuvių visuomenė Vilniaus krašte galinti būti tikra, kad artimiausiu laikų jos organizacijos, mokyklos ir kitos kultūrinės įstaigos gausiančios teisę atnaujinti savo veiklą.

Be to, Varšuvoje lankėsi Vilniaus lietuvių delegacija: R. Stašys, kun. K. Čibiras ir R. Mackevičius. Lietuvių delegacija apsilankė Lenkijos vidaus reikalų ministerijoje pas politinio departamento direktorių Żyborškį, ir ilgesniame pasikalbėjime buvo plačiai aptarti Vilniaus krašto lietuvių tautiniai reikalai.

Pasikalbėjimas įvykęs rimtoje nuotaikoje, ir buvo įjuntamas iš valdžios pusės noras palengvinti Vilniaus krašto lietuvių būklę.

—Na, kaip gerai, kiti patikėti nenorėjo, kad sutiksi! —Bet kaip čia bus su mano šeimininku? Juk jei aš išėsiu į frontą, tai tėvelis darba praras. Juk iš to žemės gabalėlio mes visi pramisti negalime!

—O koks tu neišmanėlis! Manai, kai karas prasidės, tai tavo tėvas pasiliks namie? Juk ir jis eis į frontą!

—Gal but, aš nežinau. Bet ką mes tokie pipirai veiksim tame fronte?

—Sakiau žvalgiai busime. Kas mus gali įtarti, kad mes tokie maži žvalginėjame!

—O kaip sučiups, tai bus kailių darbas. Man tai kas, aš jau pripratus mušamas, bet jus?

—Pasakė! O manai mūsų kailių ryškėlių nėra ragavęs? Ir dar kaip! Vos kelios dienos atgal tėvas mane nubaudė. Rodos, ir nedaug nusikaltau. Žinai pačiam tėvo medžioklinį šautuvą ir žiurinė, o šautuvo buta užtaisyto, pats nežinau kaip iššoviau, išgirdo tėvas ir iškirto pirktį! Eit, tai niekis, vis tėvynės labui...

—Cha, cha, tai ką jau tu mokiesi šaudyti? Tai manai su medžiokliniu šautuvu į karą traukti?

—Nesvarbu. Svarbu išmokyti šaudyti!

—Tai sakyk, ar jūs tik žaisite manote, ar tikrai kariauti?

—Žaisiti? Žaisiti dabar jau ne laikas, kada mūsų tėvynę prieštai iš visų pusių grumuoja. Ty-lėk, bus dar žalgirio mušis! Ar atsimeni iš istorijos?

—Juk pats žinai, kad iš istorijos visuomet penketukus gavau. Kur čia neprisiminsi!

—Žinok, kad vokiečiai pasprings Klaipėda. Atsirugs ji jiems!

—Taip, bet kada taip bus?

—O kas žino, sako greitai karas prasidės. Dabar laukia kaip keliai pagerės.

—Gerai, tai prašyk ir mane, gal jau neteks man daugiau gyvulių ganyti. Jei visi, tai ir aš eisiu į karą.

—Klausyk, tik tu niekam nesakyk, tai karo paslaptis. Juk žinai, kad apie žvalgus niekas neprivalo žinoti.

—Duodu tau žodį, kad niekam nesakysiu, net šeimininkui. Ot tai bus jam naujiena. Ateina rytą mane kelti —Ei, Jonai, kelti kiaušes ginti, o aš jau fronte! Ot, barzdą sau pri-sius!

—Na pasilik sveikas! Kai bus mūsų kailis susirinkimas, tave pakviesime!

—Keliauk sveikas, tik žiūrėk, darykite susirinkimą vėlai vakare, nes dienos metu turia ganyti...

—Gerai!

Du jauni draugai atsiskyrė. Piemenukas vienas likęs, nary minčių sužadintas, linksmai nusiteikęs vėl užtraukė dainą.

I jurą, i jurą!

Zemaičiai, aukštaičiai i jurą. I jurą visa Lietuva!

LAIKO DVASIA

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tęsinys)

—Niekio tu nežinai. Mokytojas mums taip gražiai nupasa-kojo, kad dabar visi ir visi turi ruošti kraštą ginti. Mes visi tiek aukų ginklams surinko-me, kad net tris šautuvus nu-pirkome. Šitą sekmadienį įteik-sim šauliams. O mūsų skyriaus mokiniai slapta susirinko ir vienas kitam žodį davėme, kad kai kils karas visi į frontą! Su-darėme kuopą ir dabar slapta mokysimės karo mokslo. Išrin-kome kuopos vadą. Žinai, norė-jome tave išrinkti vadu, tik gaila, kad tu turi ganyti. Juk ta-vo tėvas buvęs savanoris, tai tu iš jo daug gali patirti, sužinoti. Todėl nutarėm ir tave pakvie-ti į tą kuopą. Ar sutinki?

—Jei visi, tai ir aš!

—O kaip gerai, kiti patikėti nenorėjo, kad sutiksi! —Bet kaip čia bus su mano šeimininku? Juk jei aš išėsiu į frontą, tai tėvelis darba praras. Juk iš to žemės gabalėlio mes visi pramisti negalime!

—O koks tu neišmanėlis! Manai, kai karas prasidės, tai tavo tėvas pasiliks namie? Juk ir jis eis į frontą!

—Gal but, aš nežinau. Bet ką mes tokie pipirai veiksim tame fronte?

—Sakiau žvalgiai busime. Kas mus gali įtarti, kad mes tokie maži žvalginėjame!

—O kaip sučiups, tai bus kailių darbas. Man tai kas, aš jau pripratus mušamas, bet jus?

—Pasakė! O manai mūsų kailių ryškėlių nėra ragavęs? Ir dar kaip! Vos kelios dienos atgal tėvas mane nubaudė. Rodos, ir nedaug nusikaltau. Žinai pačiam tėvo medžioklinį šautuvą ir žiurinė, o šautuvo buta užtaisyto, pats nežinau kaip iššoviau, išgirdo tėvas ir iškirto pirktį! Eit, tai niekis, vis tėvynės labui...

—Cha, cha, tai ką jau tu mokiesi šaudyti? Tai manai su medžiokliniu šautuvu į karą traukti?

—Nesvarbu. Svarbu išmokyti šaudyti!

—Tai sakyk, ar jūs tik žaisite manote, ar tikrai kariauti?

—Žaisiti? Žaisiti dabar jau ne laikas, kada mūsų tėvynę prieštai iš visų pusių grumuoja. Ty-lėk, bus dar žalgirio mušis! Ar atsimeni iš istorijos?

—Juk pats žinai, kad iš istorijos visuomet penketukus gavau. Kur čia neprisiminsi!

—Žinok, kad vokiečiai pasprings Klaipėda. Atsirugs ji jiems!

—Taip, bet kada taip bus?

—O kas žino, sako greitai karas prasidės. Dabar laukia kaip keliai pagerės.

—Gerai, tai prašyk ir mane, gal jau neteks man daugiau gyvulių ganyti. Jei visi, tai ir aš eisiu į karą.

—Klausyk, tik tu niekam nesakyk, tai karo paslaptis. Juk žinai, kad apie žvalgus niekas neprivalo žinoti.

—Duodu tau žodį, kad niekam nesakysiu, net šeimininkui. Ot tai bus jam naujiena. Ateina rytą mane kelti —Ei, Jonai, kelti kiaušes ginti, o aš jau fronte! Ot, barzdą sau pri-sius!

—Na pasilik sveikas! Kai bus mūsų kailis susirinkimas, tave pakviesime!

—Keliauk sveikas, tik žiūrėk, darykite susirinkimą vėlai vakare, nes dienos metu turia ganyti...

—Gerai!

Du jauni draugai atsiskyrė. Piemenukas vienas likęs, nary minčių sužadintas, linksmai nusiteikęs vėl užtraukė dainą.

I jurą, i jurą!

Zemaičiai, aukštaičiai i jurą. I jurą visa Lietuva!

Skambėjo aidėjo iš jaunos krutinės daina. Dainavo ir ne-pastebėjo, kaip kiaušes subėgo į rugius. O kaip būtų gera gy-venti, jei ne tos smilės kiaušės! Tikrai kiaušė nesvarus sutvėri-mas. Štai subėgo į rugius ir iš-kniso. Dabar šeimininkas tik-riausiai pastebės, ir jauno sa-vanorio kailis patirs šeimininko rustybę! Tai baisiau, kaip ka-ras!

Na šiuo kart jaunasis pasiry-želis nepasigailėjo kiaušų odos, jos pajuto jo kietą ranką ir tvanojo jas kaip įmanydamas.

—Na, palaukite rupužės! Tai bus jums antras žalgirio mušis! Vytalas Didysis vokiečių pa-sigailėjo, o aš su jumis kitaip pasielgsiu, taikos nesulauksite.

Kriuksėjo, stenėjo kiaušės piemenuko pliekiamos. Rimbai krito vienas po kito. Kvykė kiaušės, bet piemenukas vakare šeimininko beržinės košės su-laukęs kantriai tylėjo. Juk rei-kia priprasti, kare dar bus bai-siau!

Tik įsiknisęs į šiaudus pie-menukas vienui vienas lieje karčias savo dalios ašaras ir jau pro miegus šnabždėjo:

—Greičiau ateitų tasai karas! Dabar nėra teisybės! Visi mus skriaudžia... ir skausmų ka-muojamas užmigo.

O rytą lyg pro sapnus girdė-jo trimto balsą. Ne, tai ne tri-mito balsas buvo, tai ne į ka-rą jisai buvo šaukiamas, o tik šeimininkas kartojė:

—Jonai, keltis, jau laikas bandą ginti...

Vistaspats

Kaunas, IV—10 (GALAS)

LAIŠKAS IŠ KLAIPĖDOS

Kovo 22 dieną Hitleris at-plėčė nuo Lietuvos Klaipėdą. Kelioilika tukstančių lietuvių, valdininkų, mokytojų, darbi-ninkų ir kitų pasitraukė iš Lietuvos pajurio ir susispaudė Kretingoje, Šiauliuose, Taura-gėje, Kaune ir kituose mies-tuose. Pranešimai iš Lietuvos skelbia, kad ten miestuose, ypač Kaune, pritruko butų, nėra kur pabėgėliams gyventi. Renkamos aukos pabėgėliams sušelpiti. Klaipėdiečiai susi-pratę lietuvių rašo ne vienam savo draugui ir čia Amerikon, nusiskųsdami nelemtu liki-mu.

Vienam Amerikos lietuviui, pernai buvusiam Lietuvoje ir Klaipėdoje, kur jis aplankė lietuvių klaipėdietių ukininką, su juo susipažino ir susidrau-gavo, tasai klaipėdietis taip rašo (spausdinamos tik iš-traukos):

„Mielas Tautiet, dar nėra metų, kaip mes matėmės, o tiek pergyventa, tiek įvykių mūsų gyvenime, kad atrodo visas amžius praėjo nuo Tam-stos gražaus atsilankymo. Vy-tauto Didžiojo gimnazijos gra-žiuose rumuose, kuriuose mu-du lankėmės, kur Tamsta skaitė gražius žodžius „ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi“,—dabar susigrūdę vo-kiečių kareiviai, mokykla iš-vaikyta, šviesos židiny pas-verstas kareivinėmis... Radijo stoties bokštuose, kuriuos pa-statė Lietuvos vyriausybė — plevėnuoja nebe mūsų, bet vo-kiečių vėliava, su svastika. Iš stoties jau nebegirdime lietu-viskų kalbos ir dainos, o vien tik vokišką agitaciją.

Klaipėdos užėmimas įvyko kovo 23 dieną. Viskas ėjo ga-na tvarkingai. Tik žydų sina-gogos tos dienos rytą jau vi-sos buvo išdaudytos: knygos, baldai, žvakidės, langai ir du-rys viskas gulėjo gatvėse. Per

keletą dienų niekas nematė-me nei vieno žydo. Dar ir da-bar Klaipėdoje visos žydų krautuvės uždarytos, užant-spaudutos.

Visos lietuviškos mokyklos ir vaikų darželiai užantspau-duoti, nežinia kada jas atida-rys ir ar atidarys. Didelė dalis lietuvių mokytojų pabėgo į Didžiąją Lietuvą.

Visų nuotaika prislėgta. Ne-sijaučia gerai niekas. Savo ūkyje turėjau keletą darbi-ninkų iš Žemaitijos. Jų čia vi-si stambesnieji ukininkai turė-jo, bet dabar ir darbininkai palengva palieka mūsų lauki-ninkus. Vakare iš mano ukio du darbininkai išvyko. Klau-siau jų, kodėl jie vyksta, juk aš algą mokėsiu nebologą, ga-lės pas mane gyventi, bet jie atsakė: „geriau alkani busime, bet laisvai gyvensime“.

Kai vokiečiai čia užėjo, tai visą savaitę negalėjome gauti cukraus. Dabar jau atvežė iš Vokietijos, bet jis dvigubai brangesnis, negu seniau buvo.

Mūsų prekybos laivai dabar plaukioja iš Liepojos uosto. Nors ir davė vokiečiai mums laisvą zoną Klaipėdoje, bet tuo tarpu nesinaudojame. Lie-poja džiaugiasi, o Klaipėda pyksta.

Namų savininkai Klaipėdo-je ir kituose miestuose tiesiog iš proto kraustosi, kad visi butai tušti ir pagal vokišką patvarkymą nevalia savo na-mų butus išnuomoti kam nori ir kaip nori. Taigi visas gyve-nimas paraližuotas, visi nulei-dę galvas. Nors čia ir tikina-ma, kad ateityje bus geriau, bet niekas tuo netiki: nei uki-ninkai, nei darbininkai, nei lietuvių, nei vokiečių ir net patys vokiečių valdininkai tuo nesidžiaugia.

Mieste ir visame krašte ne-maža kariuomenės. Aplink Klaipėdą kasami didžiuliai apkasai, statomos patrankos. Atrodo, kad ir mūsų naujieji laivdovai kažin ko neramūs... Bijo ko nors. Manau, kad la-biausiai bijo pačių gyventojų, kurie prisimins visuomet gra-žius aukso laikus, kai čia bu-vo lietuvininkų valdžia.

Visoje Europoje dabar dan-gus naukiausios. Visi rankas nu-leidę, sunku pradėti bet kuris rimtesnis darbas. Visur lau-kiamą perkunijoms... Taip rašo lietuvis ukinin-kas iš Klaipėdos krašto.

Ka Žmonės Mano

PAŠNEKĖSIAI APIE SUMANYMUS ĮSTEIGTI AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBĄ

Brooklyno lietuviai, ištikus svarbesniems (ir nelaimingiems) Lietuvoje įvykiams, kai kada moka visi susieiti kruvon ir padaryti didesnius masinius susirinkimus ir medžiagiškai pagelbėti Lietuvos nukentėjusiems piliečiams. Tai jie padarė pereinamųjų metų kovo mėn. po lenkų ultimatumo, padarė ir šiemet po Klaipėdos atplėšimo. Pas mus tautininkai budami mažumoje ir tik su pora ar trejetu "vadų" susigriebė paagiutuoti, kad Amerikos lietuviai įkurtų pastovią ir bendrą Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri galėtų veikti ir kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu; šiam tikslui pritarė kai kurie katalikai ir vienas kitas iš kitų srovių. Nes kasgi iš mūsų nenorėtų ir nesirūpintų, kad Amerikos lietuviai, kaip ir kitos tautos, pav., čekai, lenkai ir kiti nebesirūpintų savo tėvynės reikalais, visi norime Lietuvai laisvės, gerovės, skaisčios ateities, kuoplačiausios demokratybės, kuodidžiausios kultūros. Tai vat ir apie sumanytą bendrą Tarybą ir iškilo diskusijos.

Katalikų "Amerika" išsireiškė teigiamai, pritarė ir "Naujoji Gadyne", nepaneigė ir "Laisvė" su "Vilnimi"; "Naujienuos" ir "Keleivis" dar iki šiol viešai savų nuomonių nepareikšė, bet kiek buvo matyti, ir kiek buvo išsitarė, tai gali-

ma buvo suprasti: jei visos srovės vieningai, sutartinai ir be jokių kitokių politiškių tikslų manytų įeiti į bendrą lietuvių Tarybą, tai ir Socialistų Sąjunga prisidėtų ir ne tik prisidėtų, bet ir darbuotų. Taip bent aš supratau iš "Naujo" peržvalgų apie brooklyniečių veikimus.

"Darbininkas" bei jo redaktorius K. (kun. Urbanavičius) plačiau išsireiškė ir kai kurie jo išsireiškimai (leid. iš geg. 2 d.) verti dėmesio, būtent, kad pav. Lietuvos "tautininkai" bendrą frontą Lietuvoje stumia šalin, boikotuoja (o kad boikotuoja, tai matyti iš jų organo "Vairo" 12 nr. ir tai dar gramozdiška, mažai kam suprantama kalba. — P. Gal.) naujosios vyriausybės darbus, arba dėsia vienybės konsolidacijai dar greičiau įkūnyti visos tautos vienybę ir pasitikėjimą (paleisti vienos partijos "scimą", suteikti pol. kaliniams laisvę, sustabdyti išskolinusių ukininkų varžytines). Be to, dar p. K. pakartojo įvykį, kad "Prez. Smetona tautininkų raginamas norėjo nuversti dabartinę vyriausybę, bet nepavyko, nes jo planai buvo laiku sužinoti. Šiuo žygiu visi baisiausiai pasipiktinę. Laikraščiai apie tai nieko negali rašyti. Žmonės dabartine valdžia patenkinti". Rodos, Lietuvoje yra apsaugos stovis (pusiau karo padėtyje), tai ir Smetona ir jo klapčiukai turėjo papulti ten, kur nuo pabaigos 1926 metų iki vidurio kovo 1939 m. papuldavo valst. liaudininkai, social-demokratai, krikščionys demokratai ir kiti. Bet Smetonai tas neatstiko ir dar apie rengiamą "pučą" uždrausta laikraščiams prisiminti. Visgi kas nors tokio "stebuklingo" yra...

"Darbininkas" atsako, kodėl jis yra atsargus dėl bendros lietuvių Tarybos, būtent: "Lietuvoje jie (t. y. tautininkai — G.) jau valdė, ir bendras kabinetas tą jų valdžią pažabojo (dar nevisai, kad ir neleidimas paskelbti Smetonos pučo. — G.), o čia jie per bendrą frontą mėgina valdžią įsigyti, nes pastovi bendroji Taryba nuolatos kištųsi į mūsų naminių, taigi ir religinių gyvenimą... Katalikai jau turi savo Tarybą. Tautininkai tegu sudaro saviškę. Grynai tautininkais reikais pas puikiausią galės susitarti."

Tautininkai, rodos, ant popieros turi ir savo Tarybą, tiksliai visa bėda, kad tos t-kų Tarybos nieks neklauso ir nieks prie jos nesideda. Karpis su Strimaichiu, Vitaichiu (Gražuliu ir po kitais vardais) kartais pasigiria, pasididžiuoja, kad kitus pagasdinti savo galingumu, bet kai reikia kas nors padirbėti, kas nors nuveikti, tai nei iš vietos. Išties jiems tinka Lietuvos tautininkų pasakymas: "Ir nenorėkime iš karto turėti tai, kas iš karto turėti negalima" (žr. "Vairą" nr. 12 š. m.).

Kas toliau iš ty diskusijų tarpe katalikų ir tautininkų įsikūnys, sunku pasakyti, bet mano supratimu Amerikos Lietuvių Taryba, panašiai, kaip Amerikos Lietuvių Kongresas, yra reikalinga ir ji sutartinai daug ką galėtų nuveikti; tiksliai jau A. L. Kongresas savo tikslą beveik ir atsiekė ir turėtų likviduoti ir visą savo veikimą perleisti Amerikos Lietuvių Tarybai. A. L. Taryba turėtų apimti visas sroves ir pirmiausia turėtų būti demokratiska; iniciatoriais įstegimo irgi galėtų būti A. L. Kongreso centralinė valdyba; Kongrese be kairiųjų partijų, nemažai yra ir nepolitinių draugijų,

DENVER, Colo. — Kenneth Mossman ir Cletus Mossman (po dešinei), kurie liko suimti kaip Edward Geary žmogvagiai.

IŠ LIETUVOS LIETUVAI REIKIA JUROS PROGRAMOS

"XX Amžius" idėjo prof. K. Pakšto straipsnį "Dinaminė jūros programa". Autorius apžvelgia naujai susidariusią pajuryje padėtį Klaipėdos kraštui grįžus prie Vokietijos ir siūlo susidaryti dinaminę jūros programą.

"Kovo 22 d. netekome vienintelio savo uosto, geriausios Nemuno dalies ir 70 km. labai gražaus pajurio. Pasilikome mums tik 21 km. lietuviško pajurio, kuriame nėra nei tinkamo uosto, nei pramonės centro. Dabar pasilyginę su savo kaimynais krantų ilgumo atžvilgiu atrodo šitaip: vienam milijonui gyventojų Lenkija turi jūros krantą 4 km. Lietuva 9 km, Vokietija 20 km, o Latvija 250 km. Pirmiau turėjome milijonui gyventojų 37 km. jūros krantą, dabar jo turime 9 km — keturis kartus mažiau. Tačiau čia pravartu priminti, kad tautų jureiviskumas pareina toli gražu ne vien nuo krantų ilgumo, bet žymiai daugiau nuo to, kaip tie jūros krantai yra panaudojami jareivystei, žvejybai, pramonei ir sveikatai.

Ligišiol lietuvių tautos dalis savuose pajuriuose nebuvo laiminga... O tai gal labiausia dėl to, kad mes patys savo siaurą pajurį mažiau vertinome, negu kontinentines provincijas. Lietuvos pajuriuose svetimieji įsikūnėję ir mus atkirsdavo nuo plataus pasaulio, jo turtų ir jo dvasinių vertybių. Jei pasiryšime, tai bent dabar mes galėsime išvengti senųjų klaidų ir viską padarysime, kad daugiau nei vienas metras pajurio nuosavybės nebepateks į nelietuvių rankas. Šiam tikslui pasiekti reikalingas yra įstatymas, kuris sudarytų tvirtas sąlygas visai nejudamai nuosavybei iki 100% bent 10 km. platumo pajurio juostoje pereiti į lietuvių rankas. Šių laikų rinkos, bet ne spekuliacijos kaimomis. Būtime tragiškai juokingi, jeigu iš savo nelaimės leistume kitoms tautoms pralobti.

Šventosios rajone jau dabar reiktų keliolika kvadratinų kilometrų žemės nusavinti už normalų atlyginimą busimojo miesto ir uosto statybai". "Mūsų karta turi angažuoti ir išleisti algauti sau akį į platų pasaulį, pasistatyti sau Romuvą, kur tilptų ne tik vaidylos, vaidilutės ir žyniai, bet taipgi ir jūros sketų raizytojai, visų šaunių verslų atstovai ir minios gerai dirbančių ir gerai aprū-

katalikiškų, tautiškų, tai pradžiai būtų labai sėkminga. Visgi daugiau išsikalbėjus gal ir galėtume prie tikslo prieiti. P. Galindas

pintų darbininkų. Jau pačioje atmosferoje jaučiamas jaunųjų kartų troškulis: per artimiausią trimetį iškirsti savame pajuryje naują uostą ir padėti tvirtus pamatus pirmam lietuviškam miestui. Teko matyti su kokių džiaugsmu žydai stato savo pirmąjį grynai žydišką miestą Tel-Avivą. Netenka abejoti, kad ir nordišką mūsų kraują sušildys nauja gyvybės, energijos ir kūrybos srovė, kai savo akimis pamatysime plikuose smėlynuose kylantį pirmą šimtą procentų lietuvišką miestą. Dėl pinigų neabejokime: mes turime dar neišnaudotus savo rezervus Amerikoje, didžioje dinamizmo šaly. Susikonsolidavimas Lietuvoje labai gerai nuteikė ne tik Amerikos lietuvių, bet ir visus Lietuvos draugus. O kai pradėsime didžiąją "dinaminę" programą vykdyti, kai įrodysime, kad nesiduodame "huo žemės paviršiaus nutrinai", suksime dar nematytą entuziazmą viduje ir susilauksime gausios paramos iš svetur. Pasaulis pamatys dar vieną nuostabų dalyką: jis patirs, kad ne vien vėžiui akis atauga.

Klaidinga būtų manyti, kad be Klaipėdos, kaip be plaučių, mes uždusime. Tų kraštų netekimas, be abejonės, yra didelis mūsų tautai smūgis. Kai kas iš kaimynų gal ir norėtų mums planingai įkalbėti sukaupti visą dėmesį į prarastus kraštus. Bet naivūs būtume, jei jų paklausytume.

Pats didžiausias dėmesys, visą mūsų energiją turi būti sukaupia į mūsų Respublikos turimas žemes.

Kol tų žemių mes nesutvarkėme, kol jų kultūros nepakėlėme iki aukščiausio laipsnio, tol mes patys dar neįsitikinome savo pilnu pajėgumu ir neužsitarnavome visų reikalingų simpatijų pas svetimuosius. Šiuo gi metu dinaminę jūros programą turėtų visu smarkumu atsisotiti pirmoje mūsų svarbiųjų darbų eilėje. Ją mes čia formuluosime į dešimtį jūros prisakymų: 1) Visa nejudoma nuosavybė 10 km pajurio juostoje turi pereiti į lietuvių rankas už normalią kainą. 2) Šventosios zonoje turi būti nusavinta keliolika km. žemės naujo grynai lietuviško miesto statybai. 3) Moderniškas žvejų uostas turi būti statomas pagreitintu tempu. 4) Prekybinio laivyno tonazas turi būti laipsniškai didinamas bent iki 60,000 brutto tonų. 5) Atidaryti jurininkystės mokyklą su žvejybos skyriumi. 6) Žvejybą motorizuoti ir praplėsti į tolimus Atlanto vandenius. 7) Steigti jūros institutą hidrologiniams ir biologiniams tyri-

Ar Vaikai Turi Uzkietėjimą?

PADEKITE JIEMS PAPRASTU, MALONU BUDU.

Kai tik reikės jūsų vaikučiams liuosintų, darykite taip, kaip milijonai modernų motinų kad daro... duokite jiems Ex-Lax!

Ex-Lax yra veiklus, ir švelnus. Jis paveikia greitai — be pastangų ir nepatogumo. O beto, Ex-Lax yra lengvas vartoti — skonis kaip gardaus čokolado.

Ex-Lax yra Amerikos labiausiai parduodamas liuosintojas — geras suaugusiems lygiai kaip ir vaikams. 10c ir 25c dėžutė pas jusų vaistininką.

SAUGOKITE PAMEGDŽIOJIMŲ! ATSIŠAKYKITE JŲ PAKEICIANČIŲ! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Išeidinkit raišius "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir ant kiekvienos pildytės. Kad gautumėt gerą pasekmę, reikalaukit tikro Ex-Lax!

EX-LAX
THE ORIGINAL CHOCOLATED LAXATIVE

DAKTARO FORMULA
Didi Pasekmė Spuogutam Veidui

PIMPLES

ISGIRTA VISAM KRASTE Nenusiminkit dėl neregėtai dėmėto, spuoguto ir suteršto veido. Štai yra tikra PAGELBA pajėgiai švelniais skystimis ZEMO (Daktaro formula) greit pašalina niežėjimą ir tuoj pradeda gamtai gelbėti GREIT gydyti. Štai, kodėl Zemo turi 10 iš labiausiai veikiančių vaistų, senai gerųjų odos specialistų pripažintus. Netepas, neregimas! Vienas bandymas tikins! 35c, 60c, \$1. Tikrai rimtam atvejui gal reiks daugiau \$1.25. EXTRA pajėgas. Visos vaistinės.

Zemo
FOR SKIN IRRITATIONS

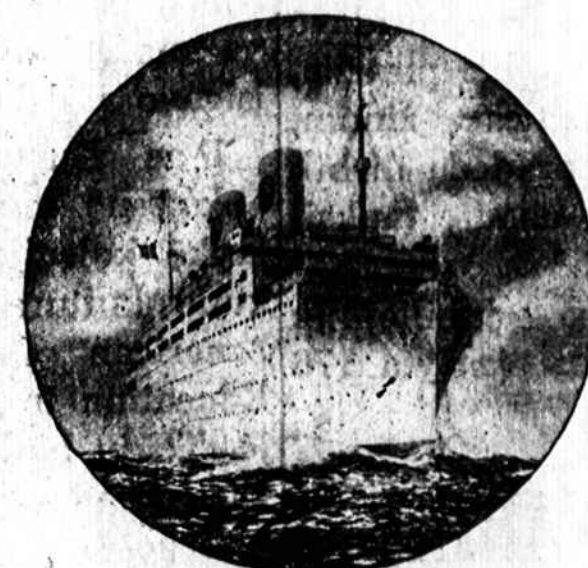
GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašomi pirkti reikais čia! kas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas	\$7.50
Perkant 5 Tonas ar Daugiau	
BLACK BAN Tonas	\$9.50
Perkant toną ar daugiau	

NAUJIENŲ JUBILIEJINĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Laivu GRIPSHOLM

Gegužės 31 d., 1939

PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDIJĄ

Ši ekskursija bus viena iš didžiausių ir patogiausių, nes lydės patyręs palydovas. Įdomi kelionė apie 6 val. laiko per gražiąją ir Lietuvai draugiąją Švediją.

Ši ekskursija yra užgirta Liet. Laivakorėjų Agentų Sąjungos Amerikoje.

Dėl platesnių informacijų ir sutvarkymo dokumentų, kreipkitės į

NAUJIENAS

Jeigu norite turėti smagią kelionę

Naujienų Raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. dieną

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSŲ IR BLĖKOS DARBAL. 35 metai bizny, turi pilną aprūdą už darbų Lengvą įmokėjimą jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ ĮSPARDAVIMĄ, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujų, tiktų karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokia kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį GALITE ISSIMOKĖTI PER DVEJUS MĖTUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaukykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street
prie Loomis

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom formiukus, pianus ir visokius rankandus bei štuksus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

UZEIKIT PAS PETE YOUNG

— narys —

271 AM. LEGION POST

CHICAGOS LIET. DRAUGIJOS

Schlitz Alus

82nd ir KEAN AVENUE

(prieš Tautiškų kapinių vartus)

WILLOW SPRINGS, ILL.

WILLO-WEST

Naujas—puikus daržas piknikams, parengimams ir šeimoms linksmai laikui praleisti. Gėrimai ir valgiai vietoj.

MR. BUTCHAS, Sav.

German Church Rd. arba

83rd ir Willow Springs Rd.,

WILLOW SPRINGS, ILL.

LIGONINES—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$13.50

už

GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE

RAUDONGYSLES IŠIMAMA viena

diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS \$2.00

Greitai Palengvinama

VISAS LIGAS GYDOMA \$4.00

Examinacija įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 So. Kedzie Ave., Chicago

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. ENG. 5883-5840

ELEKTRINĖS LEDAUNĖS

Sutaupo pinigus ant maisto, palaiko sveikatą. Dabar galite pirkti mažais, lengvais išmokėjimais. Per trumpą laiką visai nereikia nieko įmokėti. Pamatykite visus Budriko didžiulį krautuvę.

Niekur nenupirksite už žemesnę kainą kaip pas Budriką — nuo \$78.00 ir aukščiau. Didelis pasirinkimas naminių rakandų, gražių parlor setų, dulkių valytuvų, radijų, rekordų, geros malevos

JOS. F. BUDRIK

Furniture House

3409 So. Halsted St.

Tel. Yards 3088

Pasiklauskite grynai lietuvišką programą, leidžiamą lietuvių, ne svetimtautių.

WCFL—970 k. nedėlios vakare 9 val.

International Pot-Pouri iš WAAF—920 kl 3 val po pietų

panedėliais ir pėnyčiomis.

WHFC—1420 k. ketvergo vakara-

rais 7 val. Chicago laiku.

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA

K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėininkas
P. GALSKEIS, vice-prezidentas ALGIRDAS RULIS, trustis
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustis
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr.-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr.-jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

JUBILIEJINIO KONTESTO DARBO EIGA

John Petkus, Aurora, Ill.	27
Juozas Zukas, Chicago	22
Adomas Markunas, Chicago	21
Juozas Asclila, Chicago	18
Petras Galskis, Chicago	10
V. B. Ambrose, Chicago	9
Frank Bulaw, Chicago	8
Benedict Vaitekunas, Chicago	7
Petras Lapenis, Chicago	6
Stanley J. Petrauskas, Rockford, Ill.	4
E. Norgailienė, Chicago	3
Valeria S. Zelnis, De Kalb, Ill.	3
Joseph Laurinas, Aurora, Ill.	2
Mike Senko, Chicago	2
S. Yurchis, Chicago	2
S. Mockus, Racine, Wis.	1
Antanas Visbaras	1
Antanas Totilas, Kenosha, Wis.	1
John J. Lidzius, Indiana Harbor, Ind.	
Bruno Arlauskas, Chicago	
V. Černauskas, Springfield, Ill.	
Joseph Augaitis, Cicero	
Frank Kikna, Chicago	
Jonas Kaulinas, Chicago	
Juozas Albuskas, Chicago Heights, Ill.	
Marijona Asclila, Cicero	
Thomas Salkauskas, Chicago	
Constantin Čepulevičius, Chicago	
Anton Marshall, Maywood, Ill.	
J. Cinikas, Cicero	
Miss Josephine Miller, Evanston, Ill.	
Jonas Thomas, Chicago	
Chester Prakuratas, Gary, Ind.	
Pavieniai nariai įrašė	29

PASTABA: Kontestas baigsis balandžio 30 d. 1940 metais. Visi nauji nariai įrašė šio kontesto buvyje gaus tikėtus nemokamai į gegužinę. Taipgi tikėtus gaus nemokamai visi tie draugijos nariai, kurie įrašys nors vieną naują narį.

Konkurso pabaigtuvų gegužinėje visi nauji nariai ir tie, kurie įrašys nors vieną narį į draugiją, gaus tikėtą nemokamai užkandžiams ir gėrimams.

Nariai priimami draugijon — vyrai ir moterys — nuo 15 iki 48 metų.

Įsirašyti galima per mūsų kontestantus, per draugijos narius, arba reikia atvykti asmeniškai į draugijos ofisą.

Draugijos ofisas atidaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, o ketvirtadieniais iki 9 valandos.

KONTESTANTŲ VEIKLA

Pereitą savaitę nepaprastą šuolį pirmyn padarė kontestantas Juozas Zukas, įrašydamas per savaitę net 8 narius. Tai nepaprastas pasiekimas Juozui. Tuo jis parodė, kad gali gauti narių, kada jis nusitaria gauti, kad galėtų sumušti savo pirmesni rekordą.

Draugas Zukas sumušęs savo pirmesni rekordą gali tuo pasididžiuoti kaip geras patyres kontestantas. Jeigu Zukas taip smarkiai neatlaidžiai padirbtų ilgiau, tai kitai vasarai atostogoms užtikrinta laivakortė į Lietuvą ir atgal.

Zukas šią savaitę sumušdamas savo pirmesni rekordą iškirto šposą seniems patyresiems Chicago kontestantams, pralenkdamas juos, ir užkariavo pirmą vietą tarp Chicago kontestantų. Jeigu ir šią savaitę taip smarkiai pasididžiuotų, tai aš manau, kad jis bus pirmutinėje eilėje tarp visų kontestantų, ypačiai jei senieji kontestantai aptings.

Petras Lapenis gavo tris narius iš kurių du čia gimę. Pasirodo, kad Petras Lapenis nesnaudžia, bet visą savo liuosą laiką sunaudoja ieškodamas naujų narių. Tai ir gerai. Jeigu visi apsiėmę konteste darbuotis taip darbuotųsi, tai mes šiandien daug daugiau turėtume naujų narių, negu kad iki šio laiko turime.

Dėdė Vaitekunas ir pereitą savaitę gavo du narius, tuo parodydamas, kad jis ir senas budamas gali gauti narių. Aš tikiu, kad toliau dėdė Vaitekunas dar gaus narių.

MUSŲ REIKALAI

AL. KUMSKIS

Vasario 13 d. įvyko p. Al. Kumskis inauguracija kaip naujojo "District Representative of Chicago Park District".

Tenka pasakyti, jog Chicago distrikto parkų reprezentatorius yra labai aukštas pareigūnas. Faktiškai jo žinioje yra visų parkų veikimas: jis yra įvairių parkų direktorių viršininkas.

Toms atsakingoms pareigoms dabartinė miesto administracija paskyrė p. Kumskį ne vien tik dėl to, kad jis per kelis metus labai aktingai dalyvavo politikoje ir organizavo lietuvių, bet ir todėl, kad įvairiose pareigose jis parodė nenuginėjamą gabumą ir didelį sumanumą jam pavestą darbą atlikti.

Ir štai dabar p. Kumskis jau yra Chicago Lietuvių Draugijos narys! Už jo įrašymą kreditas tenka p. Juozui Žukui, kuris tikrai šauniai pasižymi kaip kontestantas.

Bet grįžkime prie mūsų naujojo nario, butent, p. Kumskio.

Chicago lietuviai jau keli metai pradėjo p. Al. Kumskį pažinti. Jie pradėjo jį pastebėti įvairiuose pareigimuose bei susirinkimuose. Kartkartėmis jis pasakydavo trumpas kalbas ir ragindavo lietuvių politikoje dalyvauti bei remti vieną ar kitą kandidatą. Labiausiai lietuviams jis pasidarė žinomas, kai buvo renkami teisėjai ir kandidatavo adv. J. Zuris. Faktiškai p. Kumskis buvo lyg ir rinkimų vajuos manadžeris.

Tais laikais įvairiuose susirinkimuose ir pramogose nuolat buvo galima pastebėti labai gražiai nuaugusį, atletiško sudėjimo visai jauną vyrą. Tai ir buvo p. Al. Kumskis, kuris šiandien užima labai atsakingą vietą.

Tačiau nereikia manyti, kad jam ta atsakinga vieta nukrito lyg kokia dangiška "mana". Nieko panašaus. Jis turėjo gana sunkiai dirbti, kol pagaliau išsigavo į dabartinę vietą.

Pas Kumskis baigė Tilden aukštesnę mokyklą. Paskui jis lankė kolegiją, kur studijavo kuno kultūrą. Vėliau mokėsi American College of Physical Education ir Elmhurst kolegijoje.

Tokiu būdu savo busimoms pareigoms jis labai tinkamai pasiruošė. Pradėjo lipti aukštyn taip

pat nuo pačių žemutinių pakopų. Kai kurį laiką jis buvo "life guard" mokyklėse. Paskui ėjo plaukimui instruktoriaus pareigas, buvo mokyklės direktorius, sargų kapitonas, "life guard" priėmimo mokyklos direktorius.

Per paskutinius keturis metus p. Kumskis buvo Marquette parko supervaleris. Taigi, kaip matote, dabartinėmis savo pareigoms jis labai tinkamai pasirėngė.

Per eilę metų studijuodamas ir sekdamas kuno kultūrą, p. Kumskis yra labai gerai susipažinęs su įvairios rūšies sportu. Faktiškai jo pareigos ir susiveda prie sekimo įvairaus sporto parkuose. Šiaip jo mėgiamiausias sportas, rodosi, yra plaukimas ir futbolas. Tose sporto srityse jis yra itin pasižymėjęs.

Šia proga bus pravartu pakalbėti apie mūsų organizacijos jaunimą. Vien tik Chicagoje draugijai priklauso apie pusantro tūkstančio Amerikoje gimusio ir augusio jaunimo. Kaip žinia, jaunimas domisi tai vienos, tai kitos rūšies sportu. Jis pageidauja, kad jam būtų suteiktos progos vienoje ar kitoje sporto šakoje lavintis.

Ir štai pagaliau mūsų jaunųjų narių troškimas gal netrukus bus galima patenkinti. Dailys toks, jog p. Kumskis lyg ir pasižadėjo teikti savo paramą tam, kad būtų galima mūsų jaunimą suorganizuoti įvairiose sporto srityse. Kadangi jis turi didelį patyrimą sporto srityje, tai jo parama ir patarimai tikrai bus naudingi.

INDIANA HARBOR I EIT. KULTūros DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Šį šeštadienį, gegužės 13 d., įvyks Indiana Harbor Lietuvių Kultūros Draugijos narių susirinkimas Yvanowo svetainėje.

Tai bus lyg ir atgimimo susirinkimas. Mat, per kai kurį laiką toji draugija buvo apmirusi: nei susirinkimų laikė, nei šiaip kokių gyvybės ženklų rodė.

Kodėl taip atsitiko, čia neapsimoka apie tai kalbėti. Tegul bus praeitoji, kaip sakoma, užmirštoji. Juo labiau, kad to, kas praėjo, grąžinti jau nebe galima.

Šia proga labai malonu yra pažymėti, jog harboriečiai pasiryžo drauge su atgimstančia gamta atgyti ir vėl pradėti veikti.

Ir ne tik žodžiais, bet ir darbais jie bandys pasirodyti. Kiek teko patirti, į busimą susirinkimą atvyks jau ir keli nauji nariai.

Taigi, merdėjimo stadija jau praėjo.

Gegužės 13 d. harboriečiai turės ne tik šiaip sau susirinkimą, bet susirinkimą su šaunia programa, kurią išpildys chigaciečiai.

me, butent, 10804 Michigan ave. Draugijos nariams patartina, progai pasitaikius, atlankyti naują narį, nes pp. Woicickai yra draugiški žmonės ir atsilankiusiems mandagiai pataršaus. Ponia Woicicki yra taipgi Draugijos narė.

Kont. Adomas Markunas įrašė: Veroniką Karpinskię

Kont. V. B. Ambrose įrašė: John Gaubas Jr.

Per ofisą įsirašė: John J. Lidzius Indiana Harbor, Ind. Draugas J. J. Lidzius apsiėmė darbuotis konteste ir jau turi keliolika prospektų, taip kad iki susirinkimo, kuris įvyks gegužės 13 dieną, Yvanowo svetainėje, turės apie 4 narius.

tai šį kartą jie turės progos pamatyti Andrejevo mokyklos šokėjus, kurie yra labai mėgiami publikos.

Čia dedami Andrejevo šokių mokyklos šokėjų paveikslai. P-lė Valerie Slažis yra jauna, bet labai gabi šokėja.

Kitas paveikslas vaizduoja porą šokėjų. Bet iš tiesų šokėjų bus daugiau, negu paveikslai parodo. Rengiasi atvykti ir pats Andrejevas, kuris yra puikus profesionalis šokėjas ir šaunus mokytojas.

Be to, atvyks ir šiaip burs chigaciečių, Lietuvių Kultūros Draugijos narių, kad galėtų arčiau su harboriečiais susipažinti.

Bizniškas Kultūros draugijos susirinkimas prasidės apie 8:30 val. vakaro. Paskui bus programa. Programos pasiklausyti ir pasižiūrėti yra kviejami ir pašaliniai, vadinasi, ir ne draugijos nariai.

Taigi, neužmirškite apie gegužės 13 d.

ROCKFORDIETĖS ŠAUNIAI LIKO Palydėtos

Šioje vietoje jau keliais atvejais buvo rašyta apie Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugijos moterų bolinimo koman-

John Gaubas Jr., kuris Northwestern universitete studijuoja žurnalistiką. Į draugiją jį įrašė V. B. Ambrose.

Gaubo motutė taip pat priklauso Chicago Lietuvių Draugijai. Ponai Gaubai laiko biznį (pardavinėja urmu degtinę) adresu 3529 S. Halsted St.

lą, kuri laimėjo miesto čempionatą.

Štai prieš kelias dienas toji komanda išvyko į Oklahoma City, kur susirinko į bolininkų kongresą Amerikos, Kanados ir Anglijos komandos.

Kultūrietės bolininkės buvo į kongresą išlydėtos labai šauniai. Vietos laikraštis įdėjo jų paveikslą ir pažymėjo, kad jos yra Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugijos narės ir viso miesto čempionės bolininkės.

Taigi, kultūrietės ne tik pasižymi sporte, bet tuo pačiu metu garsina ir lietuvių vardą.

ŠIANDIEN CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Šiandien, gegužės 9 d., Manon Temple (1547 N. Leavitt St.) įvyks Chicago Lietuvių Draugijos eilinis susirinkimas. Prasidės apie 8 val. vakaro.

JUOKAI

BE APSISPREDIMO

Po gero šeštadienio popiečio restorane, Plaukius apyvakare užėina į kirpyklą.

— Prašau nuskus...kus...kusti, — taria Plaukius, sėsdamas į kėdę ir tuoj pat užsnusdamas.

Snausdamas jis visai nuleidžia galvą ir kirpėjas nebepricina prie smakro. Nesulaukdamas prasiblaivant, kirpėjas taria:

— Jei tamsta nori nusiskusti, tai turi smakrą aukščiau laikyti: kitaip nepatogu.

— Jei jau jums tai nepatogu, tai nukirpkite plaukus.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Spausdinam

PLAKATUS. BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

STANDARD CLUB

Sveikni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą
TIK \$1.00 PT. \$1.60
4/5 Kvartos
Reikalaukit
SAVO APYLINKES
TAVERNOJE
15c DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

Mažų Išlaidų NAMAS \$575.00

Pamatykite šį namą šiandien 10 r. iki 4 po pietų ant mūsų vietos!

Pastatysime namus ir vidų įrengsime ant jūsų lotų. Visi darbininkai unijistai ir užtikrinti.
IZOLIOTA GARAZA
2 karnas pastatysime ant jūsų lotų \$133

Unijistų statytas
5 PER MONTH

Kviečiame jus atsilankyti pirmą negu pradėsite statyti ir apžiūrėti garazą ant mūsų lotų be jokių prievolių. Uždari porčiai ir vasarnamiai pastatomi žema kaina ir lengvais išmokėjimais.

CITY WRKG. & LBR. CO.
2301 S. Crawford Lawndale 3010
Open Sunday
K. KAFKA, prez.

GERBIAMI NAUJIENŲ Skaitytojai! Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose.

MADOS

No. A. A. 4061 — Graži ploninanči suknelė. Sukirptos miosos 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mirą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Miosos _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

MUSŲ ŠOKIKAI RYTUOSE DAR KARTĄ TRIUMFAVO

Rašo Vytautas Beliajus

Kelionė į Washingtoną ir kitur

Trijų automobilių karavanas išvažiavo iš Chicago balandžio 23-čią ir pasiekė Washingtoną 24 d. apie šeštą valandą vakaro. Kelionė buvo linksmas ir įdomi. Tąja proga sustojome apžiūrėti visas istoriskas vietas, kurių rytuose yra gana daug, ypačiai Kumblando kalnuose ir miestuose.

Pirma diena sostinėje

Washingtono laikraštis "Washington Post" apie mūsų atvažiavimą plačiai aprašė ir paviešėjo įdėję; net ant pirmo puslapio didelę vietą su dideliu antraštelėmis lietuviams pažįstama: "Lietuviai gavo plačiausius aprašymus ir net penkis kartus atskirų šokėjų didelius paveikslus į laikraštį įdėjo."

Pirmą dieną Washingtono grupę aplankė Mount Vernon, Jurgio Washingtono, Amerikos "tėvo" gimtinė.

Washingtono lietuviai

Vietos lietuviai taip pat primė ir vaissio šokikus. Ponas Gabrilevičius, įžymus darbuotojas lietuvių labo, surengė gražioje valgykloje skaniausius pietus visai grupei, kuri susidėjo iš 18 asmenų, ir ištisą dieną praleido laiką su grupe važinėdamas su jais ir parodė

visas įdomias vietas. Aplankėme Washingtono paminklą ir nuo jo aukštumo apžiūrėjome visą miestą; Lincolnio paminklą; Arlingtono kapinyną ir nežinamojo kareivio kapą. Vyšnių žydėjimą Patomaco upės pakrantėje, Baltąjį Namą, kapitoli ir daugelį kitų vietų. Ponas Gabrilevičius bus apdovanotas medaliu, kurį suteikė Lietuvos valdžia. Tą papuošimą jis yra tikrai nusipelnęs, juk savo laiką ir pinigais yra šelpęs Lietuvą, ir šiaip yra žmogus geros valios bei širdies.

Ponas Al Shupienis, jaunas lietuvis, kuris raštininkauja Vyriausiaj Amerikos teisėjui "Chief Justice Hughes", taip pat nuosirdžiai vaissio grupę ir su jais visą savo laiką praleido. Nors dar jaunas, bet gana gabus.

Svečiuose pas ministrą Žadeikį

Lietuvos ministras Žadeikis taip pat surengė priimtuvę ir puotą visai grupei, kuri praleido linksmas valandėles su ministru ir jo šeima.

Prie ministro dirba vienas juodvėdis vardu James, kuris gražiai ir taisyklingai lietuviškai kalba. Grupe tas buvo didžiausias siurprizas, ir visi praleido apie 15 minučių bekalbėdami su juo vien lietuviškai. Jis tarmė minkšta ir puiki. James atiduoda visą kreditą už išmokimą lietuviškai kalbėti a. a. Chicagoje buvusiam konsuli Bagdonui.

Pirmas koncertas

Pirmas koncertas ir pasirodymas buvo gražioje King-Smith Playhouse, kuri randasi pakalnėje tarp medžių ir pabudavota tarsi lėlių namas. Maža ir žavėtina vieta. Publika susidėjo daugiausia iš didžiųjų sveitintaučių, jų tarpe buvo ir mūsų ministras Žadeikis su žmona, Latvijos ministras Bilmanis su žmona ir daugelį kitų. Programa buvo taip sėkminga, kad net ministras Žadeikis prisitūtelė laiško girdamas grupę ir programą. Laiškas bus įdėtas atskirai.

Paš Baltimore lietuvių

Ant rytojaus grupę išvažiavo Baltimore koncertuoti lietuvių tarpe. Ten taip pat visi gerėjosi mūsų šokikais ir višią programą. Susilaukėme didelių ovacijų. Nė vienas iš jų netikėjo, kad mūsų grupę taip gražiai išlavinė. Tą patį vakarą pakvietė grupę pakartoti koncertą kitais metais.

Vietos lietuviai gražiai grupę priėmė ir susidraugavo su dauguma, jų tarpe pp. Vasiliauskai, Emilijos Vasiliauskaitės (įžymi pešėja) tėvai, pp. Rasteniai, Dr. Zelvis su žmona ir pp. Steponavičiai.

Lietuvių salė Baltimore yra beveik viena iš gražiausių salų išeivijoje. Ji priklauso lietuviams ir įrengta su visokiais parankumais.

Tautų festivalis

Šeštadienį dalyvavome Washingtono tautų festivalyje. Ten grupė pasirodė du kartus. Daugumas svečių atminė grupę iš pernai, ir kaip tik grupę pasirodė estradoje, buvo sutikta su gausiu rankų plojimu. To

CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

Minės 16 metų gyvavimo sukaktuves Motinų Dieną, gegužės 14 d., Stevens Hotel - Tower Ballroom

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas rengiasi šaukiamai paminėti Klubo 16-tas gyvavimo sukaktuves. Parengimas įvyks Motinų Dieną, gegužės 14 d., puošniame Stevens viešbutyje "Tower Ballroom", pačiam viešbučio bokšte. Bus puikus bankietas, gražus muzikalis programėlis ir šokiai. Sakotės ir didelė "birthday cake", kurį pagamins kelios Klubo narės ir pavaišins visus atsilankiusius svečius. Šio puotoj taipgi bus pagerbtos buvusios klubo pirmininkės, kurių yra jau 6. Pirmoji Klubo pirmininkė buvo p. Elia, o dabartinė p. Ona Biežė. Tai bus visų narių ir svečių kildelė sveika, kurių visi maloniai ir linksmi praleis vakarą.

MINISTERIO ŽADEIKIO LAISKAS BELIAJUI

1939 m. balandžio mėn. 29 d. Gerbiamas Tamsta:

Siuomi aš noriu Tamstai pranešti, kad balandžio 27 dienos Tamstos ir Tamstos grupės pasirodymas su Baltijos valstybių šokių programa King-Smith Playhouse, Washington, D. C., padarė labai malonius išpuodius ir susirinkusius, jų tarpe ir mane.

Man rodosi, kad Tamstos grupę yra padarėsi žymia pažanga. Ypatinai meniškai buvo atlikti lietuviškų šokių stilizacija, o Vilniaus kančios interpretacija, kurią Tamsta pats atliko, buvo jaudinanti ir atmintina. Visi — jaunos šokėjos ir šokikai ir akordinistas (Kazys Dulinskas) — atradė gerame upe ir meniškai nusiteikę. Panelė Wenetta Grybaitė pasirodė esanti talentinga šokėja ir liaudies meno vaizduotoja, kaip ir gabi dainininkė Rozė Lukoševičiūtė-Lucas ir pianistė-dainininkė Elena Pečiukaitė, akompanistė.

Washingtoniečių vardu sveikinu visą jūsų malonią jaunų menininkų grupę ir linkiu jums pilno pasisekimo ir visuomenės paramos kada tik kur apsilankysite.

Baltic American Society irgi užsitaravo nuosirdaus pagyrimo už suteiktą Tamstos grupei kooperaciją.

Viso gerų jums vėlydamas, P. Žadeikis, Igaliojtas Ministras.

TURĖS PATS SAVE APRUPINTI

Herman Reback (6119 N. Fairfield ave.), kuris pardavinėja drabužius, dabar turės pirmąsias pats save aprūpinti. Mat, piktadačiai įsigavo į jo būrą ir išvogė tiek jo, tiek jo žmonos drabužius.

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas rengiasi šaukiamai paminėti Klubo 16-tas gyvavimo sukaktuves. Parengimas įvyks Motinų Dieną, gegužės 14 d., puošniame Stevens viešbutyje "Tower Ballroom", pačiam viešbučio bokšte. Bus puikus bankietas, gražus muzikalis programėlis ir šokiai. Sakotės ir didelė "birthday cake", kurį pagamins kelios Klubo narės ir pavaišins visus atsilankiusius svečius. Šio puotoj taipgi bus pagerbtos buvusios klubo pirmininkės, kurių yra jau 6. Pirmoji Klubo pirmininkė buvo p. Elia, o dabartinė p. Ona Biežė. Tai bus visų narių ir svečių kildelė sveika, kurių visi maloniai ir linksmi praleis vakarą.

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas per visus 16 metų daug pasidarbavo labdariniams bei kultūriniais reikalams lietuvių išeivijoje ir yra daug paaugavę įvairiems lietuvių reikalams. Visi Klubo parengimai visuomet buvo skiriami kilniems tikslams. Rodos, kad šis parengimas bus bene pirmūtinis, kuris yra skiriamas narių ir svečių pašilinksimui.

Kaip ir visų bankietų, taip ir Chicagos Lietuvių Moterų Klubas tikietai yra po \$2.50. Tikietais rengėjos prašo užsakyti iš anksto pašaukiant. Kuraitienė-Victoria 2199, arba bife vieną rengimo komisijos narę, kurios yra: pp. Juozaitienė, Kazanauskienė, Kučinskienė, Lapinskienė, Martinkienė, Pužauskienė, Ridikienė, Sinkienė, Vizgaidienė, Biežienė, Vanagaitienė ir Vaidaitienė. —J. P.

SUSIRINKIMAI

ROSELANDO AMERIKOS LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ ETINIS KULTŪROS DR-JOS mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 9 d., 7:30 val. vak. Darbininkų svet., 10413 So. Michigan Ave. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

P. J. Kučinskis, sek.

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLIUBO susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 10 d., 7:30 val. vakaro. Lietuvių Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Visos narės atsilankyti, nes bus išduotas raportas iš praėjo parengimo. Prisiregimas prie Motinos Dienos. Visos dalyvaukite ir naujų narių atsivokite. M. Narish, Nut. rašt.

BRIDGEPORT DR-STĖ PALAIMINTOS LIETUVOS susirinkimas įvyks gegužės 10 d., 8 val. vak. Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Malonėkite laiku pribūti, nes turime daug ką aptarti. Vaidyba.

Radio

Peoples Bendrovė ruošia specialiai gražų, linksmą ir drauge įdomų radio programą

Dainuos Pirmyn chor'o nariai, kvartetai, duetai, įžymūs solistai ir kiti

Peoples Bendrovės Krautuvė deda visas pastangas tam, kad vaissintų radio klausytojus gražiais ir įdomiais radio programais, kurių išpildyme visuomet dalyvauja geri talentai ir aukštai išsilavinę dainuojantys arba muzikantys. Zmonės šiandien, antradienį, užsistatę savo radio ant stoties WGES 7 valandą vakaro tikrai turėsite daug malonumo pasidžiaugti šio programo gražumais ir furlingumais, kuomet jį pildys viršpamėniti menininkai. Be to, visuomenė bus labai naudinga ir įdomi girdėti apie Peoples Bendrovės 21 metines sukaktuves, kurių atžymėjimui Peoples Krautuvė tęsia didį išpardavimą su pasiulymu didžiausių prekių vertybių visoje šios įstaigos istorijoje. Kaimi reikalinga įvairių namams reikmenų, patartina atliankyti Peoples Krautuvę, 4179-83 Archer Avenue, ne vėliau kaip šią savaitę. Rep. xxx.

ŠAUNIOS SIDABRINĖS VEDYBOS

Praeitą šeštadienį, geg. 6 d., adresu 7243 S. Claremont ave. pastangomis ir rupeščių Anastazijos Norkus ir Josephinos Miškinis buvo surengtos sidabrinės vedybos. Šios dvi linksmos lietuvaitės surengė siurprizinę puotą dvidešimt penkių metų ženybiinio gyvenimo savo tėvelių Antaninos ir Juozo Gabalų sukakties proga. Buvo suprašyta daug svečių ir giminių. Teko matyti Viktoriją ir Jurgį Petručius, Petronėlę ir Juozą Praninskus, p-ią Miškinienę, Moterų Kultūros chorą vedėją Onytę Petrušienę, jos Jonuką Petrų, Juozą Norkų, R. Šniuką ir kitus.

Pai Gabalai susilaukė labai puikių dovanų ir nuosirdžių linkėjimų iš visų dalyvių. P-iai Praninskienė, kada pirmą sykį Gabalai vedė, buvo jų vestuvėse pamergė, ir dabar po 25 metų sulaukė tos progos ir vėl buti sidabrinėse ponų Gabalų vestuvėse. Praninskienė Antanina Gabalienė papuošė su sidabro kėpuraite, kuri buvo nusegiota dvidešimties penkiais pinigais ir kitokiomis gražybomis. Be to, gyvų gėlių didelė

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA MERGINA arba našlė nuo 25 iki 40 metų, kuri mylėtų važiuoti į Californiją. Du apyseni žmonės; teisingai ypatai gera mokestis, aprašyk save smulkiai. D. JONAITIS, 8476 St. Aubin St., Hamtramck, Michigan.

MERGINA AR JAUNA MOTE-RIS ruošos darbu — nėra virimo. Buti ar eiti. Geri namai. SEEFOR, 1432 So. Karlow.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VYRAS ANT farmos, netoli Chicagos. Turi mokėti milžti karves ir prižiūrėti gyvulius. Atsiskaitė 3159 Emerald Avenue.

REIKALINGAS VYRAS ant mažos farmos, nevedęs, pūsamžis, lengvas darbas, turi mylėti gyvulius ir mokėti melžti karves. Gera vieta vyrai, kuris nori gerų namų. Box 988, 1739 So. Halsted St.

REIKIA PATYRUSIO VYRO ūkėj dirbti. Box 990, 1739 South Halsted.

PARTNERS WANTED

Reikia Partnerių

PAIEŠKAU PUSININKO į taverio biznį gerai, kad būtų vyras ar moteris arba mergina, gerai, kad būtų singeliai, geroj vietoj. Jos. Bartkus, 959 W. 71 st., Chicago, Ill.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trakai Pardavimui

PARSIDUODA PIGIAI 4 durų touring sedan 1938 Dodge: Heaters, defrosteris, radio. Mažai įvažiuotas ir atrodo kaip naujas.

CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Klausite Carl Wainora Phone Victory 1717.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI

A. BITTIN MONUMENT WORKS. Biznis nuo 1918 metų. Kadangi dabar Mrs. Anna Bittin stato puikiausius namus, tai ta žemė reikalinga statybai. Užtai visus paminklus akmenis išparduoda pigiausia kaina. Taipgi parduoda naujausios mados mūrinius namus, po 4 kambarius ir 2 kambariai viršui, nebaigti, po \$4750.00. Yra gasas, elektrai, vanduo ir gatvės išstatys. Paskola galima gauti kokią tik norite.

Mrs. Anna Bittin GARDEN HOMES 3938 West 111th Street Tel. Beverly 0005.

PARDUOSIU TAVERNĄ, gera bižniška vieta, pigi randa tinkama žemė. Aš turiu kitą bižni. 6440 COTTAGE GROVE.

PARDAVIMUI KRAUTUVĖS it taverio kombinacija—geras bižnis, septyni akrų žemės su namu, 2 garažai ir barnas. Labai gera vieta. Vidutinė kaina. Priverstas parduoti. Rašyti. Mrs. Mary Saracka, R. R. 1, Rhinelander, Wis.

PARSIDUODA GEORGE'S TAVERN. Perdaug meti išdirbtas bižnis. Savininkai išėina į savo namą. 837 W. 34th Pl.

PARDUOSIU GROSERNĖ ir Meat Market. Geras bižnis — moderniški fikierai. Box 986, 1739 So. Halsted St.

PARDUOSIU TAVERNĄ ŠALIA TEATRO arba priimusi pusininką, mainysiu ant automobilio arba kas ką turite. 6844 So. Racine Ave.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė—Pardavimui

2 AUKŠTŲ GELTONAS Pressed Building—2x6 kambarių apartamentai, garų šildymo—rendos \$840 metams—tikėtai \$4250—\$1000 reikalaujama. Wabansia ave. 5 kambarių namas. Turi buti parduotas už tik \$1500.00. \$400 pinigais reikalaujama. Kreiptis 3943 Irving Park Blvd.

puokšle. Apsidžiaugę tuo visu, prie nukrautų stalų skaniais valgiais ir gėrimais vaissinoms. Tarp Dievo dovanų figuravo ir simboliniai tortai su numeriu 25 meti. Laikė programėlio daug gražių kalbėlių buvo pasakyta. Kiekvienas svečias ir viešnia linkėjo jauniems sutakti 50 metų aukstinio jubiliejiaus šeimyninio gyvenimo. R. S.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė—Pardavimui

Netoli nuo Chicago Heights peraitą sekmdienį Zaiho liko užmuštas Dwight H. Mitchell, 49 metų amžiaus farmerys. Užmuštas jis liko beardamas lauką.

ZAIBAS UŽMUŠE FARMERĮ

Netoli nuo Chicago Heights peraitą sekmdienį Zaiho liko užmuštas Dwight H. Mitchell, 49 metų amžiaus farmerys. Užmuštas jis liko beardamas lauką.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė—Pardavimui

KAMPINIS 8 APARTMENTU 2-5; 6-4, metinių pajamų \$3500.00. Kaina \$17,000—pinigais \$3,000. 12 metų senumo, 15 apartamentų, metinių pajamų \$8,000—Kaina \$28500—pinigais \$5000.

MIDDLE STATE MORTGAGE CO. 3943 West Irving Park Blvd. Tel. Keystone 8700.

PIRK DABAR

Tiktai \$1,000 įmokėti — Pirkis De Luxe 3x5 kambarių apartamentą, tile maudyklės, garų šildomas, garažas. Pilna kaina \$10,000.

ZIUREK

\$2,000 įmokėti—pirksi 10 metų senumo kampinį 13 apartamentų garų šildomas, elektrika, Refrigeracija, rendos \$6400. Pamatyk šiaudien.

DABAR

Tiktai \$6,000 įmokėjęs pirkis perėmimą kampa, 6 krautuvų ir 11 apartamentų — daktarų ofisai ir garažai—garų šildomi — rendos \$8,100.00. Pilna kaina \$20,000.00, veikti greitai.

FIRST STATE MORTGAGE CO., 4752 Fullerton Avenue 10 North Clark Street, 1527 Devon Avenue.

11 KAMBARIŲ PLYTINIS namas, 37 pėdų lotas, 2 karų garažas, visi plumbingai nauji — South Sidėj gyventojai, \$75 mėnesių pajamų. Geras investavimas. Kaina tikrai \$4500.00. Savininkas eina pailsėti. Šaukti Prospect 3682 po 6 valandos vakaro.

5952 S. FRANCISCO, Naujas model bugalow gatavęs gyvenimui. Atdaras 1 iki 6 popiet kasdien.

PUIKIOS IŠVAIZDOS plytinis būgallow, pirminė kaina \$20,000, 7 kambariai tile virtuvė, maudyklė, šalinis įvažiavimas, didelis 3 karų plytinis garažas, geros salygos, kaina \$10,000. Ne agentas. 5824 Addison Street.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI 120 AKRŲ FARM su pastalais—70 akrų dirbamos žemės, užsėta pieva ir derlium. Gera žemė. Lengvas išmokėjimas. Rašyti Mrs. Mary Sarocka, R. R. 1, Rhinelander, Wis.

FOR SALE lease on truck farm, 10 acres, 6 room house 150. Hot bed sash all laid and seeded and planted. Much of the field is also planted and seeded. Flowers will be ready for Decoration Day. Flows, cultivators and all tools in excellent condition. Selling on account of illness.

MRS. A. KOESTRA 8433 Lafayette Avenue.

PIETŲ RYTUOSE nuo Lemont arčiau Archer Ave. 2½ akrų farm — \$475—\$95 pinigais, \$5.00 mėnesy. Box-M-27, 1739 So. Halsted St.

NORTH SHORE FARM 12 akrų i rytus nuo Green Bay kelio. \$110 už akrą—\$250 pinigais, \$15 mėnesy. C-49, 1739 So. Halsted St.

ŠIAURĖJŲ NŲ NORTH AVE. —rytus nuo Mannheim kelio (La Grange rd.) 12,500 kv. pėdų daržovių farma prie gero akmens kelio, elektrika, turtinga žemė. \$275 —\$50 pinigais — \$5 mėnesy. S-15, 1739 So. Halsted St.

DALINAI APRŪVUS FARMOS namas prie Roosevelt kelio arti mokyklos, paaugus už \$1500 lengvais terminais. (Be skolu, mokesčiai apmokėti). H-2, 1739 South Halsted St.

PATAISYTAS NAUJAS 6 kambarių katedr. (lengvai sutvarkomas) su 5 akrų farma prie grįstos sekcijos, arti mokyklos, susiekimas, patogus į Pietvakarių ir Calumet industrijales apylinkes. Elektrika —mokesčiai apie \$18 metams, \$22 mėnesy. Kaina \$1975 — \$275 pinigais. L-7, 1739 So. Halsted St.

ARTI 2 AKRŲ FARMĄ prie Lawrence Ave. — Riverroad, elektrika, grįstas kelias, nėra asmenų, maži mokesčiai \$550—\$110 pinigais. K-4, 1739 So. Halsted.

SEIMAI APRIBOTŲ pajamų puiki viršininkystės ir daržovių farma, tuoj nuo Washington blvd. (prategus), vakaruose nuo Mannheim kelio, (La Grange kelias) elektrika, už miesto ribų, užtikrinami maži mokesčiai, nėra asmenų prie grįstą kelią. Kaina \$300, \$60 pinigais. \$5 mėnesy (pirma meta be palukany). Rašyti savininkui Z-88, 1739 So. Halsted

SOIL FOR SALE

Juodžemė—Pardavimui

PIRMOS RŪŠIES JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai puikiai tinka su durpėmis ir trašomis. Parduodam buselais arba vežimais. 1 buselis 25c; 5 buselių \$1.00; 15 buselių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną buselį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakaro.

CHARLES GAVCUS 6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

ONA HOHM

Persikyrė su šiuo pasauliu gegužės 6 d., 9:30 val. ryto, 1939 m., sulaukus 18 metų amžiaus, gimus Windber, Pa. Paliko dideliame nuludime motiną Helen Markiewicz, patėvį Karolį, dvi seseris: Olga ir Frances, broį Joną, dvi tetas: Petronėlę Augutienę ir Barborą Pipirienę ir jų šeimynas, krikšto tėvą Vincentą Esmond ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas 4401 So. Campbell Ave. Laidotuves įvyks trečiadienį, gegužės 10 d., 8:00 val. ryto iš namų į Nekalto Pras. Pan. Sv. parbažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nuleidama į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Hohm gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimuose ir sufelkti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nulidue liekame. Motina, Seserys, Brolis ir kitos Giminės. Laid. Dir. S. P. Mažeika, Tel. YARDS 1138.

MOORE AND McELLIGOTT

Isteigta 1887 m. Monuments, Mausoleums, Markers Musų kainos atsakančios. Pirmu pirkia aplankyk mus. 2752 West 111th Street Phone Beverly 7339.

LOVEKIS

Sinėjiam Gėles Telegramu Visas Pasaulio Dalis. KVIETKINIKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

NAUJAUSI IR GERIAUSI **RAKANDAI** PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS ISMOKEJIMAIS **BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.** "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

KAIP BANDITAI APIPLĖSĖ LIETUVIŲ TAVERNĄ

PAGROBĖ KELIS ŠIMTUS DOLERIŲ IŠ BRUZZIO IR YURCZIENĖS. — ĮSILAUZĖ PRO LANGĄ

ROSELAND. — Tony and Mike taverną (135 West 103 Street), kurio savininkai yra Antanas Brizgis ir Kazimieras Yurcziene, plėšikiai užpuolė ir daug pinigų atėmė. Užpuolimas padarytas gerai suplanuotai. Kitiems biznieriams gera pamoka, kad butų atsargūs.

Iš trečiadienio į ketvirtadienio rytą, butent, 12:15 valandą, kada savininkai rengėsi uždaryti biznį, staiga išlenda du banditai, atkiša revolverius iš kambarių, kurie yra taverno užpakalyje. Tuose kambariuose biznio vedėjai gyvena. Banditai paliepė rankas kelti aukštyn. A. Brizgis dar norėjo griebti ginklą ir gintis, bet revolveris buvo toli nuo jo, tad turėjo rankas kelti aukštyn ir pasiduoti vagims.

Vienas iš banditų su revolveriu stovėjo prie savininkų, o kitas puolė prie registro, išėmė pinigų ir iškratė A. Brizgio kišenes, kuriose rado arti šimto dolerių ir laikrodėlį. Tada taverno duris užkiso ir savininkus A. Brizgį ir K. Yurcziene įsivarė į kambarius per valgomąjį, kuriame buvo šviesa. Įvarė į neapsviestą svečių kambarį, kuriame buvo pasislėpęs dar vienas banditas. Tiesi savininkus pasitiko su atšautu revolveriu. „A. Brizgiui liepė sėstis ant krėslų prie sienos, o K. Yurczienei stovėti jo užnugarėje. Vienas banditas saugogų savininkus, o kiti du iškraustė komodą viename miegamajame. Ten rado per \$200 biznio bendrų pinigų. Kambarį iškrėtė, savininkus suvarė į tą kambarį ir liepė gulti į lovą knipsčioms, ir dar ant galvų paduškas užmetė. Tada pradėjo šeiminkauti po visą namą ir surado, kad ant porčių guli B. Waitches, kuris dirba kalbamame tavernoje už bartenderį, ir jau buvo nuėjęs miegoti. B. Waitchių gerokai sumušė, kol jį prižadino, ir paskui jį atvarė į tą kambarį, kur buvo suguldyti savininkai. Ir jį tenai paguldė.

Banditai darbavosi apie kokią valandą laiko ir daug laimėjo

A. Brizgio komodoje surado \$640, kurie buvo laikomi čekiams mainyti. K. Yurcziene paėmė per \$100 pinigais, 3 žiedus ir laikrodėlį. Tai buvo ponios Yurcziene brangiausia dovana, kurią ji buvo gavusi nuo Kazimiero Yurcio prieš vestuves. Su juo ji apsidėdė tik praėjusiais metais lapkričio mėnesį. Banditus išbaidė K. Yurcziene, kurį, tur but, rengėsi banditai užpilti.

K. Yurcziene irgi yra taverno biznyje, kurio adresas yra 10701 S. State St. Jisai uždarė biznį parvažiuojo namo, bet vietoj važiuoti automobilį į garažą, jisai jį paliko gatvėje priešais jo moters ir Brizgio taverno, kur banditai šeiminkavo.

K. Yurcziene bandė atidaryti, bet veltui. Tada ėmė smarkiai belsti, kad įleistų į vidų. Vienas iš banditų sušvilpė, tuo duodamas ženklą, kad pavojus. Po to banditai pasišalinę, liepdami savininkams nesikelti. A. Brizgis jautė, kad banditai, kurie juos saugojo, jau pasišalinę. Tada jis šoko iš lovos šaukti policiją, kuri atvyko už keliolikos minučių. Bet banditai jau buvo toli nubėgę ar nuvažinę.

Yurczių kambariai išversti — net baugu žiūrėti

Degtinė iš taverno ir sklepo buvo visa sunėsta į garažą, bet jos banditai nepasimė. Kodėl jos nepasimė, tai spėjama, kad

jie neturėjo savo automobilio. Jie laukė parvažiuojant K. Yurcziene. Tada butų jo automobilį paėmė ir jį apkraustė bei degtinę susidėję butų nuvažinę. Banditų nelaimei K. Yurcziene automobilį nevezė į garažą, bet jį paliko gatvėje. Policijai apžiūrint viską buvo surastas banditų paliktas revolveris užpakalyje namo ir už baro prie registro išmestas ar iškritęs čekis \$140. Čekį Yurcziene buvo išmainiusi vienam kostumeriui.

Kaip banditai įsigavo į pp. Yurczių namus

Apžiūrėjus visą namą buvo rasta, kad užpakalinės durys buvo neužrakintos. Vienas langas buvo pakeltas tiek, kad butų galima galvą iškišti. Policija rado ženklų, kad banditai įsigavo į Yurczių namus pro langą ir paskui atidarė duris. Bet pro tiek pakeltą langą vyrai negalėjo įlįsti, tad gal buvo vaikas įlindintas, kad duris atraktintų. Banditai buvo apsimaskavę, kad jų nepažintų. Bet iš viso banditų darbo atrodo, kad jie labai viską gerai žinojo apie pp. K. Yurczių namų patvarkymą.

Beje, banditai, matyt, turėjo daug revolverių, kad A. Brizgio revolverį numetė ant grindų jį paliko. Be to, vienas revolveris buvo rastas pamestas lauke. — Untanas.

LAIMĖJO PIRMĄ DOVANĄ

David Drake, kuris gyvena Cornlande ir lanko ten aukštesnę mokyklą, laimėjo \$350 stipendiją Illinois universitete už geriausiai parašytą raštą. Kalbamą stipendiją suteikė Illinois bankininkų asociacija. Vieną dovaną laimėjo ir chigagietė Norma Jean Oakley, kuri lanko Calumet vidurinę mokyklą. Ji gavo \$50.

SUSISIEKIMO NELAIMĖS

Atrodo, jog juo vaikai jaunesni, juo jie mažiau tėra atsargūs. Tačiau surinkti faktai visai ką kitą sako. Chicago miesto surinkti duomenys rodo, jog jaunesnio amžiaus vaikai mažiau nukentė susisieikimo nelaimėse, negu vaikai vyresnio amžiaus.

Jaunuoliai nuo penkiolikos iki devyniolikos metų nukentė skaudžiausiai: tarp jų aukščiausias nuostimis nelaimių, kurios baigiasi sunkesniais ar lengvesniais susižeidimais, o dažnai ir mirtimi.

Kodėl taip yra? Atsakymas gali būti tik vienas: to amžiaus jaunuoliai labai mėgsta pasirodyti. Jei jie įsėda į automobilį važiuoti, tai važiuoja taip, kad, rodosi, visi jiems turi kelią duoti. Padarinę to, aišku, įvyksta labai daug nelaimių.

PROFESORIAI PASIŽYMĖJO

Du Chicago universiteto profesorai liko atžymėti už savo nuopelnus. Tie profesorai yra Bernadotte E. Schmitt ir Dr. William H. Taliaferro. Pirmasis yra pasižymėjęs istorikas, o antrasis — biologas.

SUSISIEKIMO NELAIMĖS

Sekmadienį susisieikimo nelaimėse žuvo Sophie Lenart (13235 Brandon Ave.) ir Walter Lenart, 9 metų berniukas.

APLANKYS KANKAKEE SLĖNĮ

Kitą sekmadienį „Outing“ klubo nariai rengiasi aplankyti Kankakee slėnį. Jie išvažiuos į Kankakee traukiniu, o paskui trauks į slėnį pėsti. Kalbamas klubas yra Chicago distrikto parkų žinioje.

NAMŲ PARODA

Kitą šeštadienį Coliseum atsidarys namų paroda, kuri truks devynias dienas. Parodoje bus parodomi pavyzdžiai naujų ir moderniškų namų, kurių pastatymas gana pigiai atsieina. Ypač bus didelė atrakcija Cape Cod namelis, kurio pastatymas, kaip spėjama, atsieis apie \$3,500. Tai medinis namelis su garažu. Jis susideda iš dviejų miegamųjų, svečių kambario ir virtuvės.

Be to, parodoje bus pavyzdiniai naujos rūšies namai su gražiais kiemais ir darželiais. Žodžiu, kiekvienas, kuris planuoja namą statyti, turės progos ten susirasti tokį namą, kuris patenkins jo skonį ir kišenę.

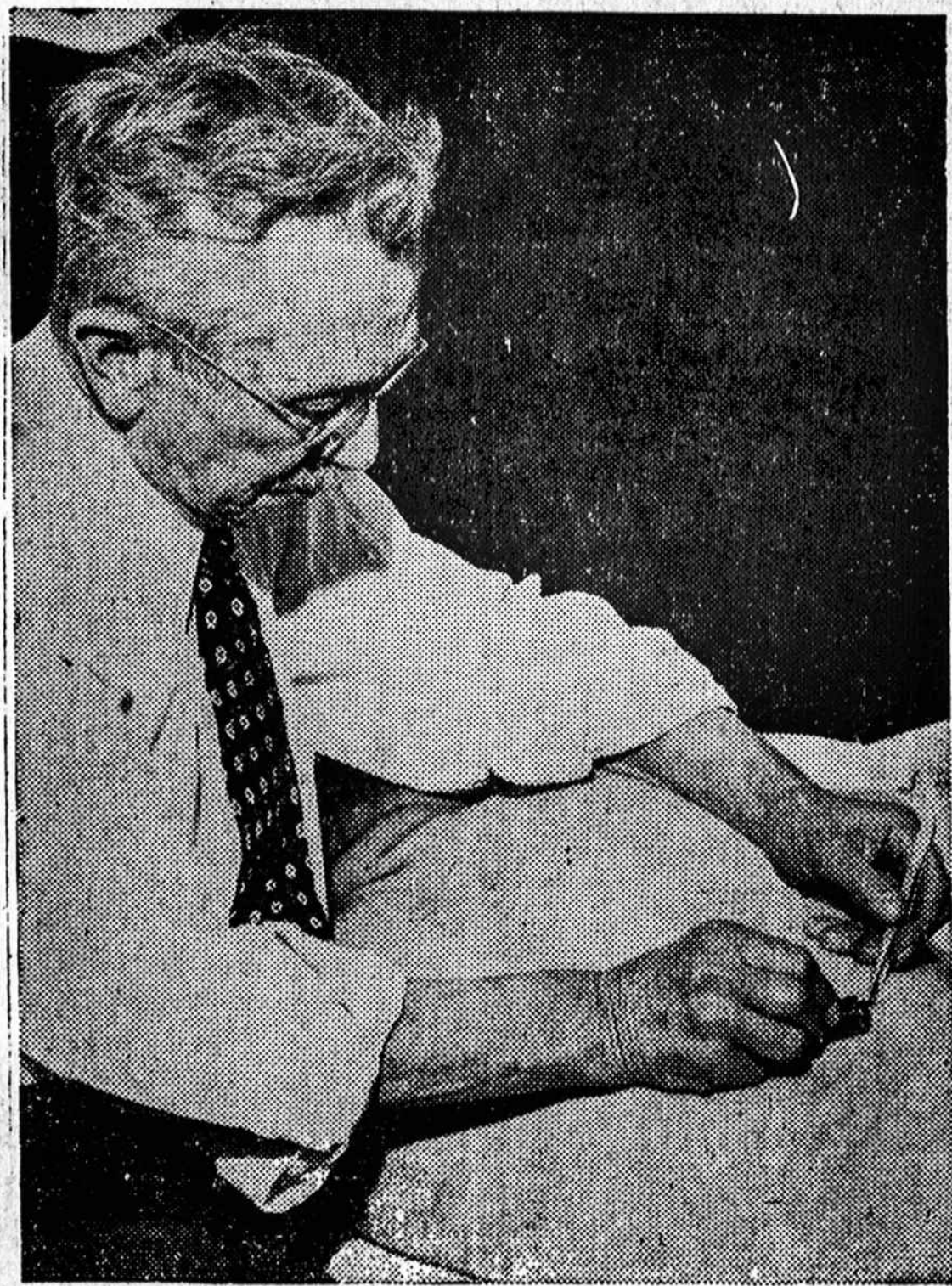
Parodos šukis yra: daugiau naujų ir moderniškų namų Chicago.

„MOTINOS MALDA“

Ryšium su Motinos Diena kitą sekmadienį Orchestra salėje pasijamės choras su vadovyste Erhardt Bergstrasser sudainuos išgarsėjusią „Motinos maldą“, kurią parašė Thomsonas. Be to, sudainuos dar ir kelias kitas dainas. Programa prasidės 7 val. vakaro.

STATYBOS KONGRESAS

Nuo vakar dienos Chicagoje prasidėjo statybos kongresas, kuris baigsis šeštadienį. To kongreso vyriausias tikslas paskatinti žmones, kad jie statytų naujus namus arba pertaisytų senuosius.

CHICAGO. — Dr. Siegmund Hirschfeld, kurį banditai privertė daryti operaciją ir išimti kulką. Kadangi instrumentų jis neturėjo, tai operaciją padarė su britvos peiliuku.

CHICAGOS RESTORANAI ESĄ GERIAUSI

Dabar minimą nacionalę restoranų savaitę, Chicago restoranų sąjunga ir vėl išrinko prezidentu D. L. Toffenetti, kuris yra Triangle restoranų savininkas.

Toffenetti vardu kalbėjo sąjungos komisijonierius Isbell, kuris pabrėžė, jog Chicagoje restoranų biznis esąs labai gerai pastatytas. O Dr. Maurice L. Blatt tiesiog pareiškė, jog restoranų gerumu Chicago stovi pirmoje vietoje tarp Amerikos miestų.

ŽILĖ GALVON...

Turtinga Chicago's našlė, p-ia Skiff, jau susilaukė 70 metų amžiaus. Tačiau tas amžius jai visai nekludė susirasti vyrą, kuris yra tik 30 metų amžiaus.

Dabar p-ia Skiff ir Milton Steele, kuris yra naturopatas, rengiasi vyksti Europos medaus mėnesio. Tas keistas romansas gimė ir išsivystė Floridoje, kur p-ia Skiff leido žiemą.

WACHOWSKI LIKO ĮSRINKTAS

Nacionalės pašto darbininkų federacijos lokalo Nr. 1 prezidentu liko įsrinktas George J. Wachowski.

Kandidatų į prezidentus buvo keli.

KEISTAS NUOTYKIS

George Bruns, 24 metų jaunuolis, stovėjo ant saugumo platformos ir laukė gatvėkario. Tuoj tarpu privažiavo didelis trokas ir dėl raudonos šviesos sustojo. Staiga pustelėjo smaragdas vėjas ir nutraukė nuo troko brezentinę isklabą. Tos isklabos metalinis virbalas patalė jaunuoliui į pilvą ir sužeidė. Jaunuolį Bruns teko skubiai vežti į Alexian Brothers' ligoninę.

KUDIKIS PRIGERĖ VONIOJE

Užvakar Michael Curran susilaukė vieno metų amžiaus. Tačiau proga motina sumanė savo sunelį tinkamai išmokyti ir priruošti gimtadienio „parei“. Kai kukdikis jau buvo vonioje, staiga pradėjo birzgėti telefonas. P-ia Curran, palikusi sunelį vonioje, nubėgo telefono atsakyti. Kai ji grįžo, kukdikis jau buvo pasinėręs vandenyje.

Tuoju buvo pašaukta policija ir gaisrininkų pulmotorių komanda, bet nepasisekė kukdikį atgaivinti.

Kuklikio tėvas (2226 Wilson Ave.) yra policininkas valstijos prokuroro ofise.

Atsiminus Gimdytoją Motiną

Kai ketvirtus metukus ėjau, Lietuvoje kluone prie sodželos stypsojo du skaruoti gluosniai, lyg saugodami, kad kartais vaikai bežaizdami, burbulus ir pelenių skindami, neįpultų į vandenį. Aš su kitais to paties amžiaus draugais ant tvoros lipinėjome, o kaimo moterėlės rinkosi pas mano jauną, gražią mamytę. Štai pasimatė gatvėje vežamas kunigas. Mano geroji teta, mamytės sesutė, skubiai pribėgo ir nutraukus nuo tvoros mane paėmė už pažasties ir įnešė į priėngi, kur suklauptos moterėlės giedojo „Tegul bus pagarbintas švenčiausias sakramentas“. O kunigas skambindamas varpelį ėjo į seklyčią prie sunkiai sergančios mamytės. Vežikas žemaitis Stanislovas nešė šikšninę tarbą, kur buvo įdėti reikalingi šventinai daiktai. Kada jau buvo viskas prie ligonio atliktas, aprūpinta siela į amžiną kelionę, lankytojos suėjo į vidų ir gailėtinomis širdimis žiūrėjo į ligonę. Viena jauna mergaitė paėmė mane į glėbį, prisėdė prie mamytės lovos, kur ji gulėjo. Sako R—ti, ar tau negaila mamytės, ar tu pažįsti.

Atsimenu, kad akis išspokęs žiūrėjau kaip mamytė atrodė raudonais skruostais ir buvo graži, nes moterėlės padavėdė mu buvo duotas romas su daug giliais gerti. Buvo duota skubi žinia tėveliui, kuris gyvena tolimam mieste, bet nebesuspaėjo prie gyvos. Po mamytės mirties už dviejų savaitių mirė mano vienintelė sesutė Eza-belė, kuri tik tiek amžiaus teišgyveno. Man našlaičiu augant daugelis pasakodavo, kad mamytė buvus neišpasakytai gerai ir labai mylėjus mane. Juk gal visos motinos yra geros savo vaikams, juos auklėja rupestingai, per naktis nemiega, daug rūpečių vargelių turi pa-nešti. Laimingos tos dukrelės ir sunaichiai, kurie dar turi gyvas motineles ir po jų globos leidžia sveikai, linksmai savo jaunias dieneles. Našlaiteliu augti prie pamotės negerai. Gimdytojos mamytės saldūs bučiniai, neišsemiama jos meilė, kuri visados priglaudžia prie savo širdies.

— R. Šniukas.

Vakar Chicagoje

● Amerikos žmonės per metus sutaupytų apie bilijoną dolerių, jeigu tinkamai būtų sutvarkytas proto ligų gydymas. Tokį pareiškimą padarė Dr. Arthur H. Ruggles Psichiatrų sąjungos susirinkime, kuris dabar vyksta Palmer House patalpose.

Dr. Ruggles, kuris yra pasižymėjęs proto ligų specialistas, pataria tėvams su atsidėjimu sekti savo vaikus. Jei vaikai keistai elgiasi, tai tuoj reikia kreiptis į psichiatrą, kuris pradžioje daugelyje atvejų gali sulaukyti pas vaikus proto ligos besivystymą.

● St. Callisto katalikų bažnyčioje (2167 DeKalb) staiga pasimirė Amideo Belli, kuris buvo 63 metų amžiaus. Manoma, kad jis mirė nuo širdies priepuolio.

● Illinois Central geležinkelio stotyje buvo sumušta ir apiplėšta p-ia Myrtle Forsman (5510 S. Cornell). Plėšikas iš jos atėmė \$30 pinigais. Tačiau \$1,000 vertės žiedą ir \$500 vertės laikrodėlį jai pasisekė paslėpti rankovėje ir išgelbėti.

● Du banditai apiplėšė restoraną adresu 808 W. Madison St. Jie atėmė, revolveriais grumdamiesi, iš restorano kasieriaus \$58.

● H. K. Seltzer, WPA distrikto direktorius, išleido pareiškimą, jog dabartiniu laiku prie WPA darbų Chicagoje dirba 87,000 žmonių.

Gruodžio mėnesį tokių darbininkų buvo 123,000.

● Lake Forest policija ieško plėšikų, kurie įsigavo į Harold Florsheim namus ir išvogė įvairių daiktų už \$485. Florsheim yra batų fabriko savininkas.

● Telegrafo ofisas, kuris yra Board of Trade trobesyje, per trumpą laiką buvo du kartus apiplėštas. Pirmą kartą banditai laimėjo \$30, o antrą kartą — \$109.

● Johnny Torrio, paskilbęs prohibicijos laikų gengsteris, liko išgabentas į Leavenworth kalėjimą. Per Chicago, kur prieš kelis metus jis buvo lyg ir butlegerių carukas, lyg pervežtas kaip kalinys.

● Kova dėl Pulaski gatvės vis dar tebeina. Tam tikra piliečių grupė užsispyrė, kad tai gatvė būtų grąžintas senasis vardas, butent, Crawford av.

Miesto tarnyboje tos gatvės vardo klausimas turėjo būti iš naujo sprendžiamas, tačiau ir vėl liko atidėtas.

● Joseph Jadlec, 57 metų amžiaus, pasikorė savo namuose (1711 S. Laflin St.). Pasikorė jis todėl, kad liko atleistas iš PWA kaipo nepilietis.

● Humboldt parke Chicagoje lenkai turėjo didelės išskilmės 148 metų Lenkijos konstitucijos sukakties progą.

Išskilmėse dalyvavo apie 50,000 žmonių.

Tai buvo ne tik konstitucijos sukakties minėjimas, bet ir demonstracija prieš vokiečių pasimojimą atimti Dancigą.

RUOŠIASI STATYTI PAMINKLĄ J. BURAGUI KAPINIŲ PUOŠIMO DIENĄ

Iš Darbuotės Jono Burago Paminklo Komiteto

Pažangioji lietuvių visuomenė neužmiršta veiklaus menininko Jono Burago. Kovo 25 d. Hollywood Inn svetainėje buvo surengtas parengimas J. Burago paminklo pastatymo reikalui. Publikos susirinko gražus būrys. Komitetas reiškia giliausios padėkos žodį visiems dalyviams, tačiau negali pralenkti šio tikslo rėmėjų, kurie ne tik dalyvavo, bet ir suaukavo dovanas, kurios buvo leidžiamos laimėjimams. Štai jų aukintojų vardais: W. Bartkus, A. Buchunas, A. ir E. Lapėnai, J. Bendokaitis, P. Millerienė, Dienraštis „Vilnis“, E. Stasiunienė, Juškie, A. Miščikaitienė, S. Puniškienė, S. Kaunienė, I. Gulbinienė, A. Balickienė, O. Rudakienė, J. Stulgaitis, O. Mikolėnienė, K. Ripkevičienė, J. Burokienė, Jakštienė, A. Zaburkienė, O. Kačerauskienė, V. Klimentienė, Agnes Gelžainis.

Visų aukavusių prašome priimti širdingą padėkos žodį varle komitetui.

Įvykusio parengimo visu daru rupinosi šie komiteto nariai: J. Gulbinienė, J. Stulgaitis, J. Bendokaitis, P. Millerienė, K. Širvis, Alex Ambrose. Jau dabar komitetas turi iš parengimo gryno pelno ant rankų \$40.15. Bet dar yra nemažai negrįžusių bilietų, tad manome, kad viską sutvarkius, kalbamas parengimas duos pelno apie \$50. Į šią sumą neįskaitoma ant blankų surinktos aukos.

Turime pagreitinti veikimą

Komitetas yra nusitaręs, kad butinai paminklas būtų pastatytas ir atidarytas Kapinių Puošimo dienoje, t. y. gegužės 30 dieną. O kad tai padarius, visi, kurie turite paėmę rinkimui aukų blankas paminklo reikalu, prašome paspartinti darbą, nes laiko mažai teliko.

Gegužės 28 d. (penktadienį)

kaip 8 val. vak. įvyks visuotinė susirinkimas J. Gulbinienės bute, 4035 S. Maplewood ave., antrame aukšte. Prašome visų prijauniančių šį darbą dalyvauti. O tu, kurie turite parinkę aukų, prašome šiam susirinkime priduoti aukas. Kurie jokių būdu negalite susirinkime dalyvauti, butinai prisiųskite surinktas aukas paštu iki minėto laiko. Siunčiant pinigų perlaidą išrašykite išdindinkės P. Millerienės vardu, o siunčiant sekretoriaus antrašu: J. Stulgaitis, 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nors komitetas jau turi šiuo laiku ant rankų virš \$50, bet yra nutaręs paminklą statyti virš \$100 vertės. Taigi visi padirbėkime ir gegužės 26 d. jau turime turėti visus pinigus.

Jei stojome į šį svarbų mirusio draugo Jono Burago pagerbimo darbą už jo menišką darbą lietuviškoj visuomenėje, tai bukime stropūs ir užbaikime jį taip, kaip priklauso geros valios žmonėms.

Dalyvaukime susirinkime, rinkime ir grąžinkime laiku aukas.

Lickame su pasitikėjimu, kad turėsimės jusų giliausį kooperavimą. Sekretorius

J. Stulgaitis.

Apkaltino, Vėliau Ir Išteisino

Pasiremami moteriškės Louise Sennett skundu, policistai balandžio 27 d., areštavo tris brightonparkiečius: Leo Mazurkewicz, nuo 4715 S. Rockwell street, Theodore Bala, nuo 3032 40th street, ir Walter Kurcub, nuo 2738 41st street. Jie buvo kaltinami plėšimais.

Pereitos savaitės pabaigoje visi trys buvo palaiduoti. Skundą įspėjo, kad jį policija priimė laiku. Ji gyvena adresu 3321 South Claremont avenue.

Gegužės 21 Dieną, 1939

MUSU PASILINKSMINIMO DIENA. PRAŠOM VISUS ĮSITĖMYTI!

Naujienos